

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
STYCZEŃ 2009 R.**

Warszawa, 23 lutego 2009 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	1
Rynek pracy	5
Ceny	11
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	14
Rolnictwo	17
Przemysł.....	21
Budownictwo	25
Budownictwo mieszkaniowe	26
Rynek wewnętrzny.....	28
Transport.....	30
Handel zagraniczny.....	31
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji.....	35
Pieniądz.....	37
Budżet państwa	40
Tabl. I. Dynamika cen w przemyśle i budownictwie.....	43
Tabl. II. Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	44
Tabl. III. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	46

Uwaga:

Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

Wstęp

W styczniu br. w wielu obszarach gospodarki nasiliły się niekorzystne tendencje obserwowane w ostatnich miesiącach ub. roku. Głębszy niż w poprzednich miesiącach spadek odnotowano w produkcji sprzedanej przemysłu, niższa niż przed rokiem była również sprzedaż usług w transporcie i łączności. Dalszemu osłabieniu uległa dynamika sprzedaży detalicznej w stosunku do wysokiego poziomu przed rokiem. W produkcji budowlano-montażowej wystąpił znaczny wzrost sprzedaży, jednak – podobnie jak w innych obszarach – producenci sygnalizują narastanie bariery niedostatecznego popytu. W ostatnich miesiącach wyraźnie pogorszyły się również formułowane w badaniach koniunktury oceny bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej przedsiębiorstw oraz zdolności do regulowania zobowiązań. Na rynku pracy w styczniu br. notowano dalsze stopniowe zwolnienie dynamiki zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. Wzrost rejestrowanego bezrobocia był w styczniu wyższy niż w poprzednich latach. Mimo nadal znacznej dynamiki przeciętnych wynagrodzeń i świadczeń społecznych – nastroje konsumentów w lutym uległy ponownie osłabieniu.

W styczniu br. produkcja sprzedana w przemyśle była niższa o 14,9% w stosunku do wysokiego poziomu przed rokiem (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym – o 12,7%). Produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie o 7,4% wyższym niż w analogicznym miesiącu ub. roku. W styczniu br. oddano do użytkowania o 33,5% więcej

mieszkań niż przed rokiem. Utrzymał się obserwowany w poprzednich miesiącach spadek (w ujęciu rocznym) liczby mieszkań rozpoczętych oraz tych, na budowę których wydano pozwolenia. Sprzedaż detaliczna w styczniu br. nieznacznie przekroczyła poziom sprzed roku (wzrost o 0,8%). Pogłębił się spadek sprzedaży w grupie paliwa stałe, ciekłe i gazowe. Dużo niższa niż przed rokiem była również sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części.

Wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym był w styczniu br. wyraźnie niższy od obserwowanego w poprzednich miesiącach i wyniósł 0,7%. Utrzymał się znaczny wzrost zatrudnienia m.in. w budownictwie oraz w większości działalności o charakterze usługowym, natomiast spadek wystąpił w przemyśle, w tym zwłaszcza w przetwórstwie przemysłowym. Stopa bezrobocia w styczniu br. zwiększyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1,0 pkt proc. do 10,5%, nadal była jednak niższa niż przed rokiem.

Ceny producentów w przemyśle w styczniu br. rosły w skali roku nieco szybciej niż w poprzednich miesiącach (3,0%), na co wpłynął m.in. znaczny wzrost cen produkcji w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Stosunkowo niewielki był wzrost cen w przetwórstwie przemysłowym. Dalsze spowolnienie dynamiki cen notowano w produkcji budowlanej (wzrost w styczniu br. o 2,4%). Wolniej niż w poprzednich miesiącach rosły również ceny towarów i usług konsumpcyjnych (3,1%), przy czym nadal obserwowano znaczną dynamikę opłat związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii.

Na rynku rolnym w styczniu br. ceny większości produktów roślinnych oraz mleka w dalszym ciągu kształtowały się na poziomie znacznie niższym niż przed rokiem, pomimo wzrostu w ujęciu miesięcznym cen niektórych zbóż. Dużo wyższe od ubiegłorocznych były nadal ceny żywca wieprzowego oraz – w mniejszej skali – wołowego. Po raz pierwszy od czerwca ub. roku wzrosły w ujęciu rocznym ceny drobiu rzeźnego. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej, podobnie jak w grudniu ub. roku, wyniósł 8,6.

W styczniu br. wpływy do budżetu państwa przewyższyły wydatki, w rezultacie odnotowano nadwyżkę budżetową w wysokości 2914,4 mln zł.

Rynek pracy

W styczniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem, ale skala wzrostu była znacznie mniejsza niż w poprzednich okresach. Wzrost bezrobocia rejestrowanego był wyższy niż obserwowany o tej porze roku w latach poprzednich, nadal jednak stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie niższym niż przed rokiem. Wstępne wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności za IV kwartał ub. roku wskazują na poprawę wskaźnika zatrudnienia oraz obniżenie relacji liczby osób niepracujących do pracujących w ujęciu rocznym. Skala korzystnych zmian na rynku pracy była w IV kwartale ub. roku znacznie mniejsza niż w poprzednich okresach.

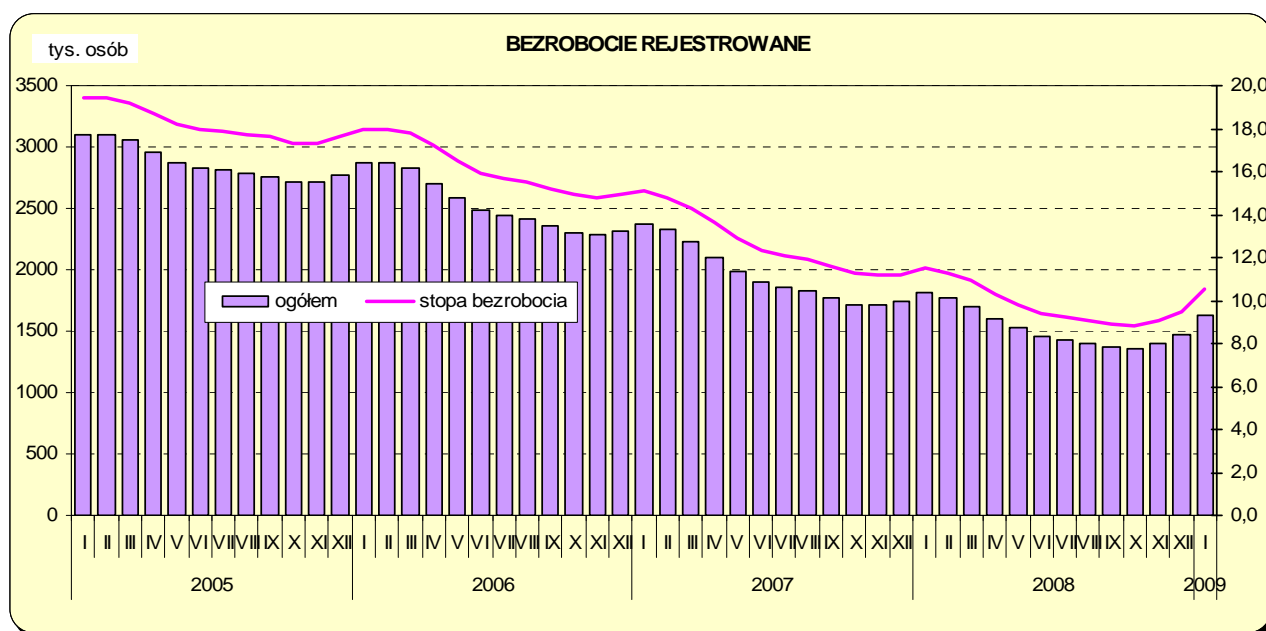
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w styczniu br. ukształtowało się na poziomie 5374,2 tys., tj. o 0,7% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu w ub. roku o 5,8%). Większy niż przeciętny wzrost zatrudnienia notowano w budownictwie oraz w większości działalności o charakterze usługowym. Obniżyło się zatrudnienie w przemyśle. Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku obserwowano w przetwórstwie przemysłowym (o 4,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 2,2%).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	I 2009	
	w tys.	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100
Sektor przedsiębiorstw	5374,2	100,7
w tym:		
Przemysł	2508,5	96,8
górnictwo i wydobywanie	179,9	102,0
przetwórstwo przemysłowe.....	2080,8	95,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	148,8	99,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	99,0	104,3
Budownictwo	425,4	105,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1093,9	104,7
Transport i gospodarka magazynowa	471,6	102,9
Zakwaterowanie i gastronomia.....	100,3	108,6
Informacja i komunikacja	160,8	104,6
Obsługa rynku nieruchomości	87,7	97,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	140,8	114,3
Administrowanie i działalność wspierająca	260,4	99,9

^a Nie obejmuje działów: „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz „Działalność weterynaryjna”.

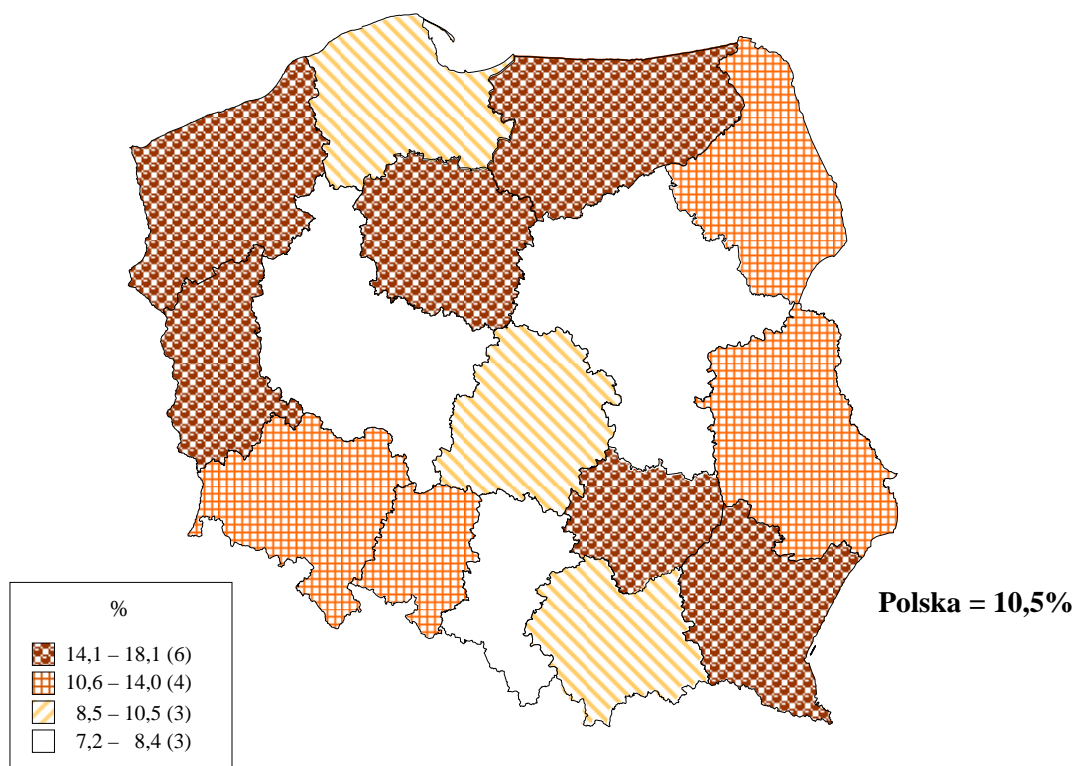
Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w styczniu br. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w robotach budowlanych specjalistycznych (o 6,3%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,7%), handlu detalicznym (o 5,2%) oraz budowie budynków (o 5,1%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w ujęciu rocznym miał miejsce w firmach produkujących odzież (o 15,5%) oraz meble (o 7,4%).

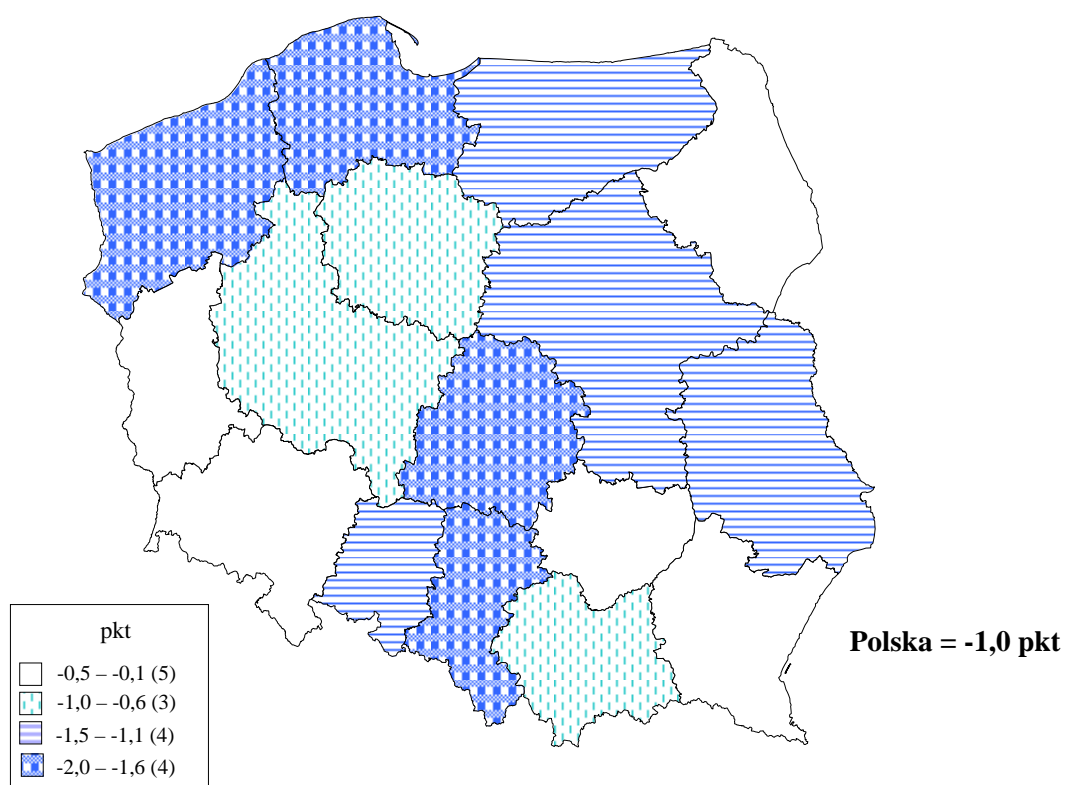
W końcu stycznia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1634,4 tys. i była o 160,6 tys. wyższa od notowanej przed miesiącem, natomiast w ujęciu rocznym obniżyła się o 179,0 tys. **Stopa bezrobocia** wzrosła w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1,0 pkt proc. – do 10,5%, nadal jednak była niższa niż przed rokiem (11,5%). We wszystkich województwach odnotowano wzrost stopy bezrobocia w ujęciu miesięcznym, przy spadku – w skali roku. W porównaniu z grudniem ub. roku, stopa bezrobocia najbardziej zwiększyła się w województwie lubuskim (o 1,7 pkt proc.), zachodniopomorskim (o 1,4 pkt proc.) i warmińsko-mazurskim (o 1,3 pkt proc.). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (18,1%), świętokrzyskim i zachodniopomorskim (po 14,8%), a najniższą (7,2%) – w woj. wielkopolskim oraz śląskim (7,7%) i mazowieckim (7,8%).

Liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 307,5 tys. osób i była o 25,4% większa niż w styczniu ub. roku. Najliczniejszą grupę wśród nowych rejestracji w dalszym ciągu stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Ich udział w nowo zarejestrowanych zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 1,6 pkt proc. – do 81,3%. Zmniejszył się również udział osób dotychczas niepracujących z 23,6% przed rokiem do 21,0%.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu stycznia 2009 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Styczeń 2009 r. do stycznia 2008 r.

Z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 146,9 tys. osób, tj. o 17,7% mniej niż w styczniu ub. roku. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru wykreślono 57,4 tys. bezrobotnych (wobec 78,4 tys. w ub. roku), ale udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 4,8 pkt proc. do 39,1%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 52,0 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 5,4 tys. osób (w styczniu ub. roku odpowiednio 72,1 tys. i 6,3 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,4 pkt proc. w skali roku do 31,8%) oraz osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawców (o 2,6 pkt proc. do 9,3%). Nieznacznie zmniejszył się odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,2 pkt proc. do 5,6%) oraz nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 pkt proc. do 0,8%).

W końcu stycznia br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1312,3 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 4,9 pkt proc. do 80,3%.

Do osób w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu stycznia br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 13,1 pkt proc. do 47,9%). Mniejszy niż przed rokiem był również odsetek osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 2,9 pkt proc. i wyniósł 28,9%) oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,5 pkt proc. – 21,0%). Wzrósł natomiast udział osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia (o 1,8 pkt proc. do 21,1%), osób niepełnosprawnych (o 0,9 pkt proc. do 4,8%) oraz samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (o 0,4 pkt proc. do 8,0%).

W styczniu br. liczba ofert zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 26,6%, była jednak większa niż w grudniu ub. roku (o 44,5%) i wyniosła 67,6 tys. Oferty z sektora publicznego stanowiły 31,6% ogółu ofert (wobec 23,0% przed rokiem). Z danych na koniec stycznia br. wynika, że zmniejszył się w skali roku udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż jeden miesiąc (o 3,5 pkt proc. do 17,7%).

W końcu stycznia br. zadeklarowano znacznie mniej zwolnień niż przed miesiącem z przyczyn dotyczących zakładów pracy – 173 zakłady pracy **zadeklarowały zwolnienie** w najbliższym czasie 13,9 tys. pracowników, w tym 3,1 tys. osób z sektora publicznego (w końcu grudnia ub. roku odpowiednio 361 zakładów, 36,9 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 2,0 tys. osób).

Według wstępnych wyników kwartalnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, w IV kwartale ub. roku liczba osób **pracujących** była większa niż przed rokiem o 467 tys., tj. o 3,0% i wyniosła 16005 tys. (w analogicznym okresie poprzedniego roku zanotowano wzrost

---

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

o 4,2%). Liczba pracujących mężczyzn i kobiet zwiększyła się w tym samym stopniu (po 3,0%). Obserwowano dalszy wzrost liczby pracujących zarówno w sektorze prywatnym (w skali roku o 4,1% do 11697 tys.), jak i niewielki – w sektorze publicznym (o 0,2% do 4308 tys.). W stosunku do III kwartału ub. roku liczba pracujących zwiększyła się w nieznacznym stopniu (o 0,1%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale ub. roku wyniósł 51,0%, tj. podobnie jak w III kwartale ub. roku i o 1,5 pkt proc. więcej niż przed rokiem. Wzrost tego wskaźnika w skali roku obserwowano we wszystkich grupach wieku, największy dla osób w wieku 45-59/64 lata (o 2,5 pkt proc. do 59,2%) oraz w wieku 25-34 lata (o 1,8 pkt proc. do 79,7%).

Liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale ub. roku zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2007 r. o 173 tys. i wyniosła 17159 tys. Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 54,7%, tj. zwiększył się zarówno w ujęciu rocznym (o 0,6 pkt proc.), jak i w stosunku do poprzedniego kwartału (o 0,1 pkt proc.).

Liczba osób **bezrobotnych** w porównaniu z IV kwartałem 2007 r. zmniejszyła się do 1154 tys. (o 20,3%), ale wzrosła w stosunku do III kwartału ub. roku (o 1,9%). Obniżył się także odsetek osób bezrobotnych według definicji BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne (z 69,4% w III kwartale ub. roku do 63,5%).

Stopa bezrobocia według BAEL wyniosła w IV kwartale ub. roku 6,7% i była niższa o 1,8 pkt proc. w ujęciu rocznym, ale wyższa o 0,1 pkt proc. od notowanej w III kwartale ub. roku. Podobnie jak przed rokiem, głębszy spadek bezrobocia obserwowano w miastach niż na wsi (odpowiednio o 1,9 pkt proc. do 6,9% i 1,6 pkt proc. do 6,4%). Wśród kobiet stopa bezrobocia zmniejszyła się w takim samym stopniu jak wśród mężczyzn (po 1,8 pkt proc. do odpowiednio 7,6% i 6,0%), jednak nadal przekraczała stopę bezrobocia dla mężczyzn.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowały się następująco:

Okres badania	Ogółem	Miasta	Wieś	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni					
	w tys.		w % ogółem		
2007.....I kw.	1894	61,2	38,8	52,1	47,9
II kw.	1602	64,0	36,0	52,6	47,4
III kw.	1531	65,4	34,6	50,6	49,4
IV kw.	1448	64,2	35,8	49,7	50,3
2008.....I kw.	1361	63,1	36,9	51,5	48,5
II kw.	1196	61,5	38,5	50,7	49,3
III kw.	1132	62,3	37,7	46,8	53,3
IV kw. ^a	1154	63,5	36,5	48,5	51,5
Stopa bezrobocia w %					
2007.....I kw.	11,3	11,2	11,6	10,7	12,1
II kw.	9,6	9,8	9,1	9,2	10,1
III kw.	9,0	9,6	8,2	8,4	9,8
IV kw.	8,5	8,8	8,0	7,8	9,4
2008.....I kw.	8,1	8,2	7,9	7,6	8,7
II kw.	7,1	7,0	7,2	6,5	7,7
III kw.	6,6	6,7	6,5	5,7	7,8
IV kw. ^a	6,7	6,9	6,4	6,0	7,6

^a Dane wstępne.
Źródło: BAEL.

W IV kwartale ub. roku najwyższą stopę bezrobocia notowano w woj. świętokrzyskim (9,6%), dolnośląskim (9,0%) i zachodniopomorskim (8,6%), natomiast najniższą – w woj. pomorskim (3,9%) oraz lubuskim (4,8%). W ujęciu rocznym stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu – w woj. pomorskim (o 4,6 pkt proc.).

W IV kwartale ub. roku w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia we wszystkich grupach wieku. Bezrobocie najbardziej zmniejszyło się wśród osób w wieku 25-34 lata – o 2,5 pkt proc., do 6,4%. Wśród osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) stopa bezrobocia wyniosła 6,8% i była o 1,9 pkt proc. niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Stopa bezrobocia obniżyła się w ujęciu rocznym we wszystkich grupach ludności wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Największy spadek tego wskaźnika odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 3,0 pkt proc. do 7,0%), a najmniejszy – z wykształceniem wyższym (o 0,9 pkt proc. do 3,6%).

Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowała się następująco:

Okres badania	Wykształcenie bezrobotnych				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
stopa bezrobocia w %					
2007.....I kw.	5,5	9,9	13,1	13,8	18,5
II kw.	3,8	8,5	12,4	11,7	15,9
III kw.	4,7	7,9	12,9	10,1	14,9
IV kw.	4,5	7,6	11,5	10,0	13,0
2008.... I kw.	4,1	7,6	9,5	9,2	13,6
II kw.	3,6	6,7	9,2	7,7	12,5
III kw.	4,0	5,9	9,1	7,3	10,2
IV kw. ^a	3,6	6,5	9,6	7,0	11,4

^a Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

Wśród bezrobotnych w IV kwartale ub. roku dominujący udział stanowiły osoby, które straciły pracę, a ich odsetek zwiększył się w skali roku (z 30,7% do 36,0%). Wzrósł również udział osób, które zrezygnowały z pracy (o 1,3 pkt proc. do 9,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób powracających do pracy po przerwie (o 6,1 pkt proc. do 33,3%) oraz osób podejmujących pracę po raz pierwszy (o 0,7 pkt proc. do 21,1%).

Udział osób długotrwale bezrobotnych² (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) w IV kwartale ub. roku ukształtował się na poziomie 26,5% (w III kwartale – 28,8%), natomiast

² Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie.

przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 12 miesięcy w III kwartale ub. roku i wyniósł 11,2 miesiąca.

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** zmniejszyła się do poziomu 6991 tys., tj. o 3,6% w stosunku do IV kwartału poprzedniego roku. Główną przyczyną bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym (podobnie jak przed rokiem) była nauka i uzupełnianie kwalifikacji, a udział tej grupy biernych zawodowo utrzymał się na poziomie sprzed roku – 26,3%. Choroby i niesprawność były przyczyną bierności 24,1% ogółu biernych zawodowo w wieku produkcyjnym, wobec 24,5% w IV kwartale 2007 r. Zwiększył się odsetek biernych zawodowo z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu (o 0,4 pkt proc. do 20,6%). Osoby będące na emeryturze stanowiły 18,4% biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (wobec 16,2% przed rokiem). Zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy było natomiast 5,2% ogółu biernych zawodowo (przed rokiem 5,9%).

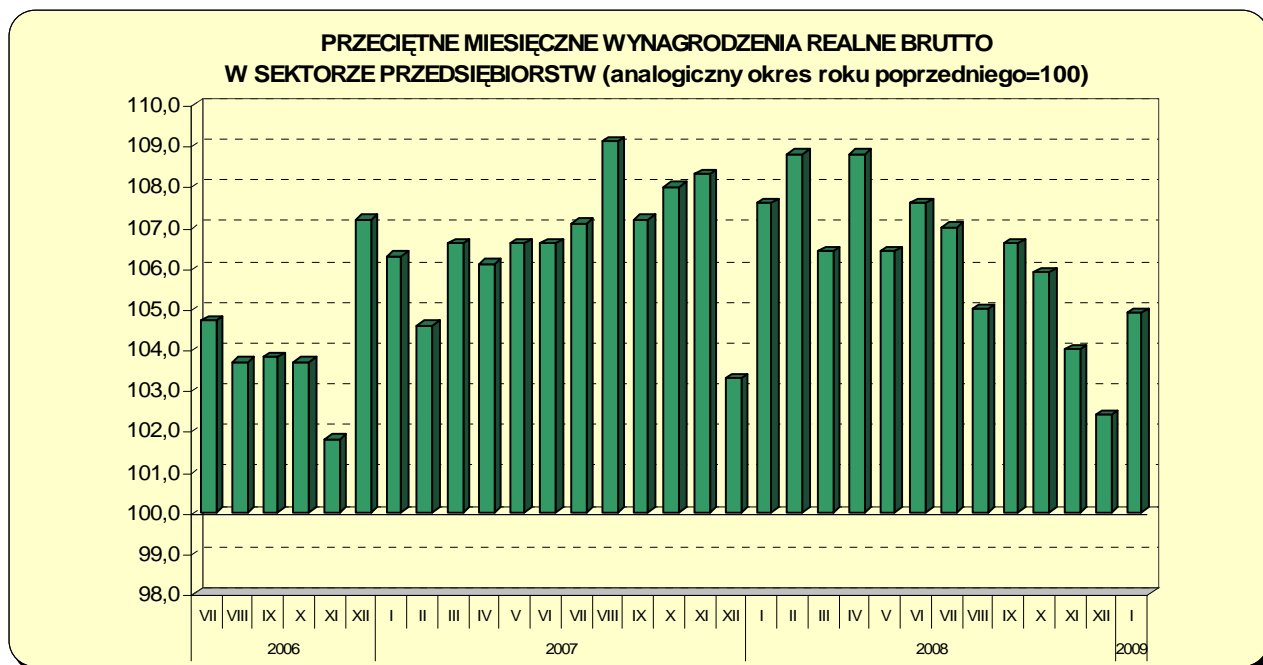
Utrzymała się tendencja spadkowa **obciążenia osób pracujących niepracującymi** – w IV kwartale ub. roku na 1000 pracujących przypadało 961 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (wobec 1021 przed rokiem).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W styczniu br. nominalne i realne płace brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły szybciej w ujęciu rocznym niż w dwóch poprzednich miesiącach, jednak wzrost ten był niższy od notowanego przed rokiem. Nadal obserwowano znaczną dynamikę siły nabywczej przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto, zwłaszcza w systemie pracowniczym.

W styczniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3215,75 zł i było o 8,1% większe niż przed rokiem (w poprzednim miesiącu notowano wzrost w skali roku o 5,6%, a w styczniu ub. roku – o 11,7%). Wyższą niż przeciętnie dynamikę płac notowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (wzrost o 11,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10,4%) oraz budownictwie (9,7%). Szybko rosły również przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (9,1%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (9,0%). Najniższe tempo wzrostu obserwowano natomiast w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (3,7%) oraz przetwórstwo przemysłowe (6,5%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej dynamiczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto miał miejsce w następujących działach: roboty budowlane specjalistyczne (12,9%), budowa budynków (9,0%), handel hurtowy (9,0%), budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (7,8%)

oraz transport lądowy i rurociągowy (7,5%). Niższe niż przed rokiem były natomiast płace w dziale produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (spadek o 1,8%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I 2009	
	w zł	analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100
Sektor przedsiębiorstw	3215,75	108,1
w tym:		
Przemysł	3161,80	107,2
górnictwo i wydobywanie	5273,41	107,1
przetwórstwo przemysłowe	2899,99	106,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	4315,79	109,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3092,23	108,1
Budownictwo	3325,24	109,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3056,58	106,7
Transport i gospodarka magazynowa	3105,59	109,0
Zakwaterowanie i gastronomia	2290,79	103,7
Informacja i komunikacja	5787,46	108,2
Obsługa rynku nieruchomości	3312,22	111,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5337,82	110,4
Administrowanie i działalność wspierająca	1976,10	108,0

^a Nie obejmuje działów: „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz „Działalność weterynaryjna.”

W styczniu br. fundusz płac w sektorze przedsiębiorstw zwiększył się w skali roku o 8,8% (wobec wzrostu o 18,3% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze publicznym w styczniu br. ukształtowało się na poziomie 3727,06 zł (tj. o 10,3% wyższym niż przed rokiem). W sektorze prywatnym przeciętna płaca brutto wyniosła 3113,93 zł (tj. o 7,7% więcej niż odpowiednio w ub. roku), a jej relacja w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze publicznym wyniosła 83,5%.

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w styczniu br. była o 4,9% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 2,4% przed miesiącem i o 7,6% przed rokiem).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto	
	I 2009			
	w tys.	I 2008=100	w zł	I 2008=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	7879,6	102,2	1454,05	111,1
emerytury.....	5175,9	105,7	1558,39	110,7
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	1353,5	92,5	1151,25	110,2
renty rodzinne.....	1350,3	99,9	1357,67	109,6
Emerytury i renty rolników indywidualnych....	1452,2	96,6	877,58	106,5

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w styczniu br. była o 11,1% większa niż przed rokiem i wyniosła 1454,05 zł, a jej siła nabywcza w ujęciu rocznym zwiększyła się o 7,8% (wobec spadku o 2,6% przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w styczniu br. wyniosła 877,58 zł i była o 6,5% wyższa niż przed rokiem. Jej siła nabywcza wzrosła w skali roku o 3,3% (wobec spadku o 4,1% w styczniu ub. roku).

Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w styczniu br. 134,0 mln zł, tj. o 9,0% więcej niż przed miesiącem oraz o 7,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** w styczniu br. wypłacono 144,2 mln zł, tj. o 5,4% mniej niż w grudniu ub. roku i o 47,8% mniej niż przed rokiem.

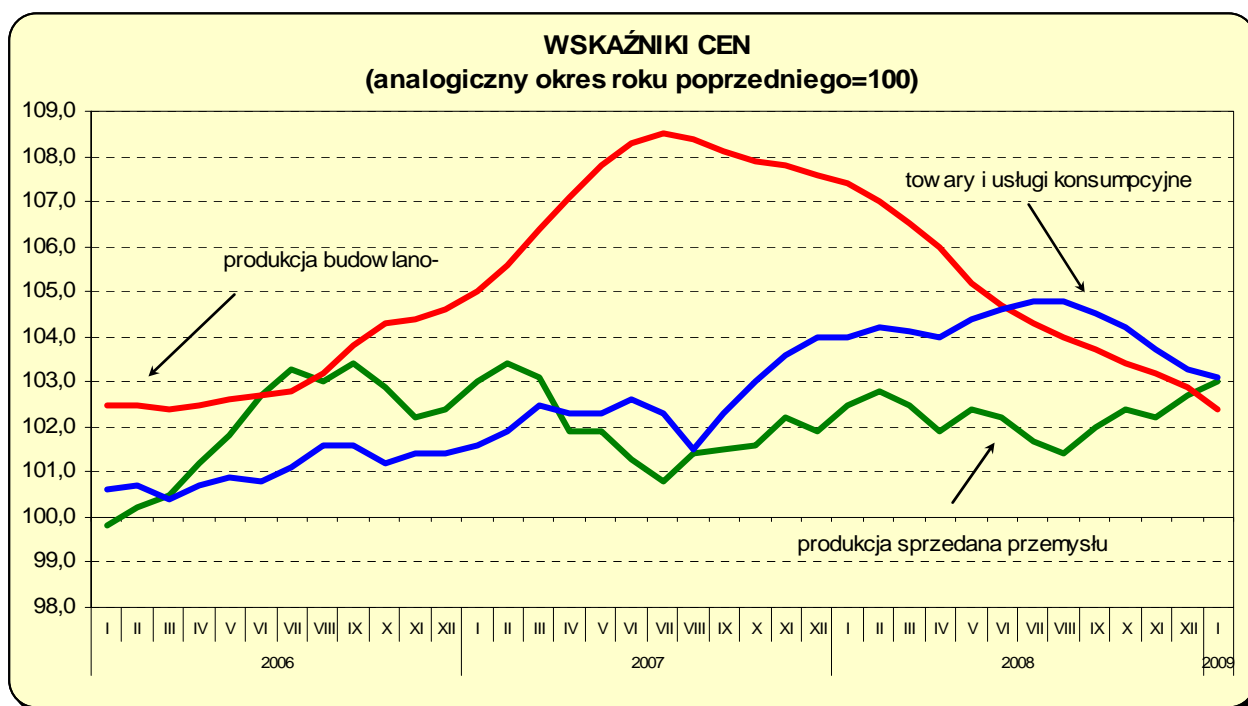
Ceny

W styczniu br. utrzymało się, obserwowane od września ub. roku, spowolnienie tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym. Wolniejszy niż w poprzednich miesiącach był również wzrost cen produkcji budowlano-montażowej. Ceny w przemyśle rosły natomiast szybciej, na co wpłynął m.in. znaczny wzrost cen w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. W skali miesiąca, po spadku w grudniu ub. roku, w styczniu zanotowano wzrost cen konsumpcyjnych. Wzrosły również ceny producentów w przemyśle, podczas gdy w dwóch ostatnich miesiącach 2008 r. odnotowano ich spadek. Ponownie obniżono ceny w budownictwie.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w styczniu br. były o 1,7% wyższe od notowanych w poprzednim miesiącu. Znacznie podniesiono ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,3%). Wzrosły również ceny w górnictwie i wydobywaniu (o 5,4%), w tym w górnictwie rud metali – o 12,9%, a w górnictwie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 4,2%. Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja podniesiono o 1,9%. W przetwórstwie przemysłowym zanotowano wzrost cen o 0,3%, w tym m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,4%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,3%) oraz urządzeń elektrycznych (o 1,2%). Zanotowano również wzrost m.in. cen produkcji: artykułów spożywczych i wyrobów z metali (po 0,3%). Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji: wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,6%), metali (o 1,3%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 2,4%).

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w styczniu br. były o 3,0% wyższe niż przed rokiem – był to największy wzrost notowany od marca 2007 r. Wpłynął na to m.in. wysoki wzrost cen, obserwowany już w poprzednich miesiącach, w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. W styczniu br. wyniósł on 20,0% w skali roku, co było rezultatem m.in. znacznych podwyżek cen energii elektrycznej. Ceny w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i handlu energią elektryczną zwiększono o 24,5%, wytwarzania paliw gazowych; dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym – o 21,7%, a wytwarzania i zaopatrywania w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – o 11,2%. W górnictwie i wydobywaniu ceny wzrosły o 6,9%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 24,8%, przy spadku cen notowanym w górnictwie rud metali – o 33,1%. Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja podniesiono o 2,8%. W przetwórstwie przemysłowym ceny wzrosły o 0,5%. Największy wzrost cen zanotowano w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 8,3%). Podniesiono również ceny m.in. produkcji: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,9%), metali oraz wyrobów z metali (po 5,3%), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych

(o 4,6%). Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji: artykułów spożywczych (o 0,7%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 1,2%), urządzeń elektrycznych (o 2,7%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 21,5%).

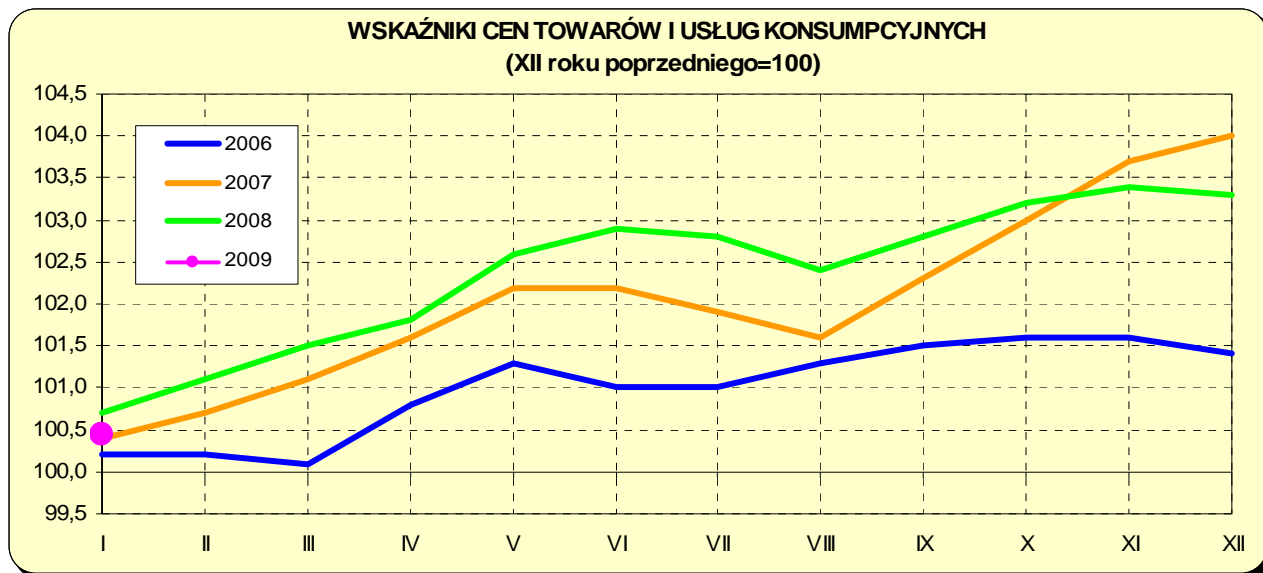
Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w styczniu br. w stosunku do poprzedniego miesiąca obniżono o 0,1%. Były one natomiast wyższe niż przed rokiem (o 2,4%).

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008		I 2009	2008		I 2009
	I	XII		I	XII	
	miesiąc poprzedni=100			analogiczny okres poprzedniego roku=100		
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu	101,3	99,6	101,7	102,5	102,7	103,0
górnictwo i wydobywanie	109,4	99,2	105,4	112,2	110,9	106,9
przetwórstwo przemysłowe.....	100,6	99,6	100,3	101,7	100,9	100,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	102,3	100,1	108,3	102,9	113,4	120,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	104,0	100,2	101,9	109,0	105,1	102,8
Ceny produkcji budowlano-montażowej.....	100,3	99,9	99,9	107,4	102,9	102,4

Według wstępnych danych, w styczniu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,5% (wobec spadku w grudniu ub. roku o 0,1% oraz wzrostu o 0,7% przed rokiem).

W ujęciu rocznym wzrost cen konsumpcyjnych wyniósł 3,1% (w grudniu ub. roku miał miejsce wzrost o 3,3%, a przed rokiem – o 4,0%), w tym najbardziej podniesiono opłaty w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych^a kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I 2009	
	I 2008=100	XII 2008=100
O g ó ł e m	103,1	100,5
w tym:		
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe.....	103,9	100,8
żywność i napoje bezalkoholowe.....	103,0	100,9
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	108,3	100,5
Odzież i obuwie.....	93,0	96,6
Mieszkanie	109,3	101,9
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	111,3	102,3
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,9	100,1
Transport	91,5	97,3

^a Prezentowane dane mają charakter wstępny i mogą ulec zmianie, po dokonaniu corocznej zmiany systemu wag, który stanowi struktura wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany.

Ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** w styczniu br. wzrosły o 0,9% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Podniesiono ceny m.in. warzyw, mięsa (w tym znacznie drobiu), ryb, pieczywa i produktów zbożowych, olejów i pozostałych tłuszczów, a także cukru. Obniżyły się natomiast ceny m.in. artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”. Wzrosły ceny napojów bezalkoholowych.

W styczniu br. zanotowano wzrost cen **napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych** (o 0,5%).

Mniej niż w grudniu ub. roku płacono za **odzież i obuwie** (o 3,4%).

Ceny towarów i usług związanych z **mieszkaniami** podniesiono w styczniu br. o 1,9%. Wzrosły opłaty za wywóz nieczystości (śmieci), za usługi kanalizacyjne oraz za zaopatrywanie w wodę. Wyższe były również ceny nośników energii, w tym zwłaszcza energii elektrycznej oraz opału. Zanotowano także nieznaczny wzrost cen towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Opłaty związane ze **zdrowiem** były w styczniu br. wyższe niż przed miesiącem.

Odnotowano spadek cen w zakresie **transportu** (o 2,7%), w tym niższe niż w grudniu ub. roku były m.in. ceny paliw do prywatnych środków transportu. Nieznacznie wzrosły natomiast m.in. ceny samochodów osobowych.

W styczniu br. wyższe niż w grudniu ub. roku były ceny towarów i usług związanych z **rekreacją i kulturą**. Podrożały m.in. gazety i czasopisma, usługi w zakresie rekreacji i sportu, opłaty za telewizję kablową i cyfrową, a także bilety do kin, teatrów i na koncerty. Niższe niż przed miesiącem były m.in. opłaty za turystykę zorganizowaną oraz ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego.

Podniesiono opłaty w zakresie **edukacji** oraz **restauracji i hoteli**.

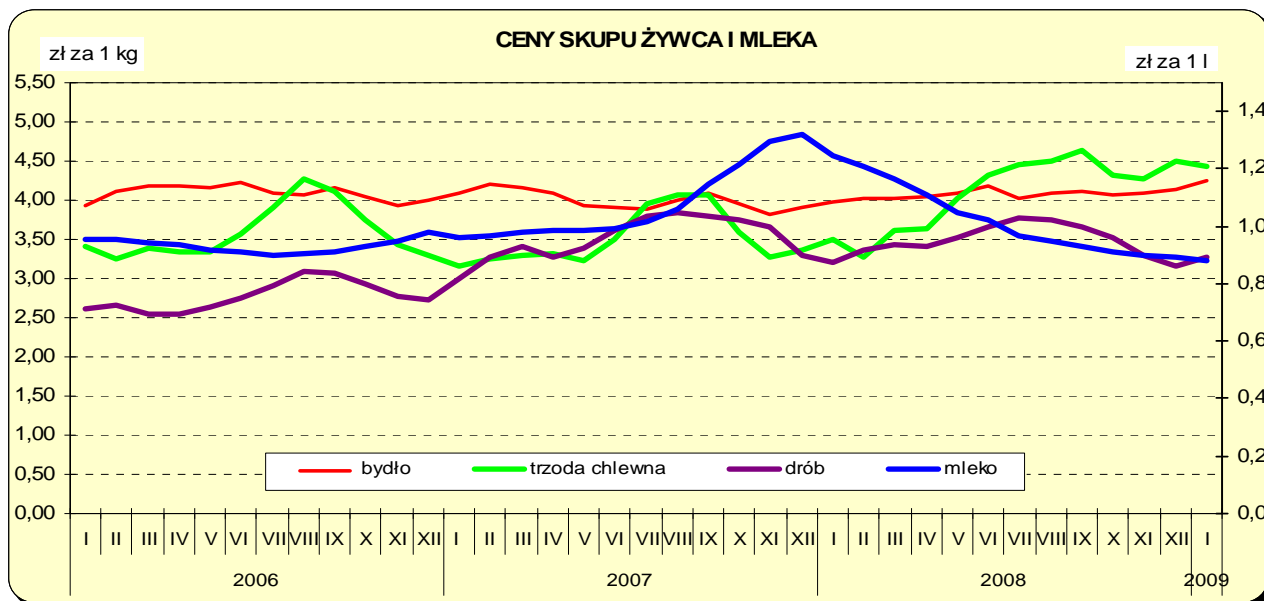
Spośród **innych towarów i usług**, wzrosły opłaty za usługi świadczone w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych oraz za ubezpieczenia.

Rolnictwo

W styczniu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 2,6°C i była niższa od średniej z wielolecia o 0,9°C, natomiast średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie 24 mm i stanowiła ok. 77% normy z lat 1971-2000.

W styczniu panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. W pierwszej dekadzie miesiąca znaczne spadki temperatury powietrza (poniżej -25°C, a miejscami dochodzące do -30°C) występujące na obszarze całego kraju, przy niewielkiej na ogół pokrywie śnieżnej, przyczyniły się do nadmiernego wychłodzenia wierzchniej warstwy gleby. W wielu rejonach kraju temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia spadała poniżej wartości krytycznych dla roślin. W trzeciej dekadzie miesiąca znaczny wzrost temperatury powietrza przyczynił się do zakłócenia zimowej przerwy w wegetacji roślin, powodując ich osłabienie oraz zmniejszenie zimotrwałości i mrozoodporności. Występujące w styczniu silne wiatry, miejscami odsłaniające rośliny z pokrywy śnieżnej, przy ujemnej temperaturze powietrza mogły spowodować wysmalanie roślin.

Na rynku rolnym w styczniu br. obniżyły się ceny skupu żywca wieprzowego i mleka oraz m.in. ceny żyta na targowiskach. W porównaniu ze styczniem ub. roku ceny zbóż i mleka kształtowały się na poziomie znacznie niższym. Ceny większości pozostałych podstawowych produktów rolnych wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem i były wyższe niż przed rokiem.

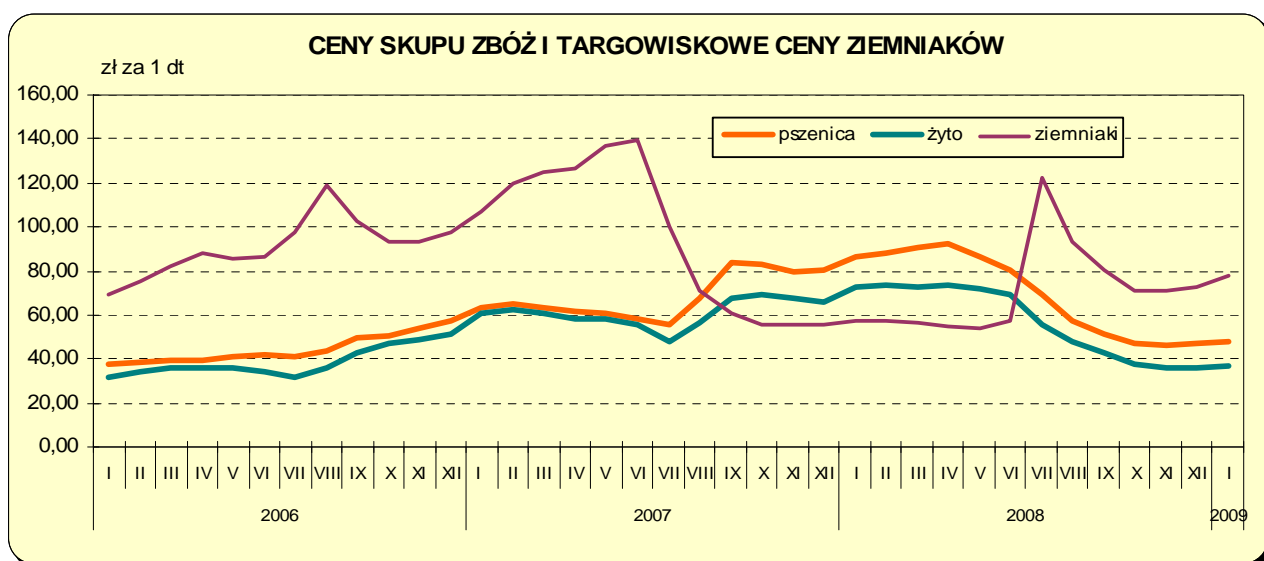

Skup^a zbóż kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2008-I 2009		I 2009		
	w tys. t	analogiczny okres poprzedniego roku=100	w tys. t	I 2008=100	XII 2008=100
Ziarno zbóż ^b	3261,7	97,0	309,1	98,2	106,6
w tym:					
pszenica	2269,9	95,5	230,5	90,4	101,2
żyto	371,8	116,5	34,4	138,0	130,5

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

W 2008 r. skup **żywca rzeźnego** (w wbc) ogółem był o 1,9% mniejszy niż przed rokiem, przy czym znacznie głębszy spadek notowano w drugim półroczu ub. roku niż w pierwszym (3,7% według danych meldunkowych, wobec 0,7%).

W styczniu br. producenci dostarczyli do skupu 149,3 tys. t żywca rzeźnego, tj. mniej o 13,4% niż w grudniu ub. roku i o 22,4% niż w styczniu ub. roku. Mniejszy niż przed miesiącem i przed rokiem był zarówno skup żywca wieprzowego, drobiowego, jak i wołowego.

Skup^a podstawowych produktów zwierzęcych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I 2009		
	w tys. t	I 2008=100	XII 2008=100
Żywiec rzeźny ^b	149,3	77,6	86,6
w tym:			
wołowy (z cielęcym)	11,1	85,0	81,6
wieprzowy	77,8	82,7	91,7
drobiowy	60,1	71,0	81,7
Mleko ^c	663,3	102,4	98,3

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

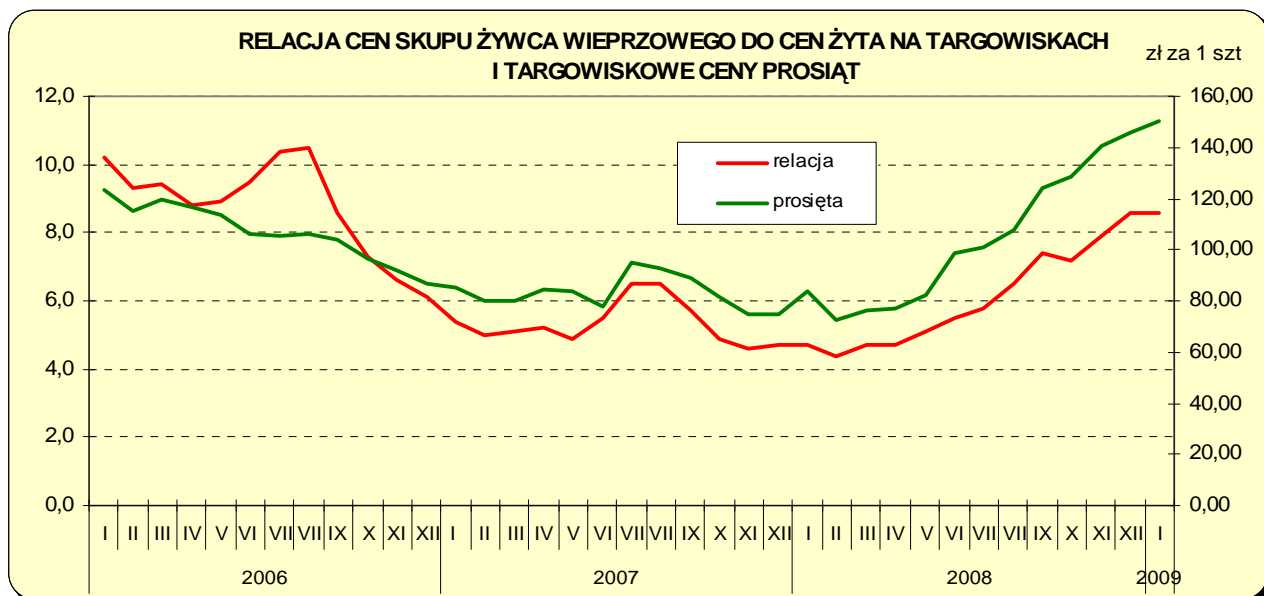
^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej.

^c W milionach litrów.

Zahamowana została spadkowa tendencja cen **zbóż** utrzymująca się w II półroczu 2008 r. W styczniu br. zboża w skupie zdrożały, ale były prawie o połowę tańsze niż przed rokiem. Ceny skupu pszenicy i żyta wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem odpowiednio o 1,5% i o 4,4% i były niższe niż w styczniu ub. roku stosownie o 44,6% i o 48,9%. W obrocie targowiskowym, gdzie ziarno jest droższe niż w skupie, utrzymała się tendencja spadkowa cen żyta, natomiast ceny pszenicy kształtowały się na poziomie zbliżonym do poprzedniego miesiąca. W skali roku ceny pszenicy i żyta były niższe (o odpowiednio 26,1% i 29,8%).

W styczniu br. odnotowano ponowny wzrost cen **ziemniaków** jadalnych na targowiskach. Za 1 dt ziemniaków płacono więcej o 7,5% niż przed miesiącem i o 35,4% niż przed rokiem.

W styczniu br. ceny skupu żywca wieprzowego, pomimo zmniejszonej podaży, obniżyły się w stosunku do grudnia ub. roku o 1,7%, ale były o 27,0% wyższe niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym za żywca wieprzowego płacono podobnie jak przed miesiącem, natomiast znacznie więcej niż przed rokiem (o 21,4%). Niewielkie zmiany cen na rynkach zbóż i żywca wieprzowego wpłynęły na zachowanie opłacalności chowu trzody chlewnej na poziomie z poprzedniego miesiąca. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach w styczniu br. wyniosła 8,6 wobec 4,7 przed rokiem. Znaczne ograniczenie pogłowia prosiąt (w listopadzie ub. roku spadek o 22,5% w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku), w warunkach stopniowej poprawy opłacalności chowu trzody chlewnej, wpływa na systematyczny (obserwowany od marca ub. roku) wzrost ich cen. W styczniu br. za prosię do dalszego chowu płacono więcej o 3,1% niż w grudniu i o 79,5% niż w styczniu ub. roku.

Przy zmniejszonym skupie **żywca drobiowego**, w styczniu br. zahamowany został utrzymujący się od kilku miesięcy spadek cen drobiu rzeźnego. Średnia cena skupu 1 kg żywca drobiowego wzrosła w stosunku do poprzedniego miesiąca o 4,0% i była o 2,1% wyższa niż przed rokiem.

W styczniu br. na rynku **wołowiny**, przy zmniejszonej podaży, wystąpił również wzrost cen. Cena żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego była wyższa niż przed miesiącem i przed rokiem. Za młode bydło rzeźne dostawcy otrzymywali w skupie 4,58 zł/kg, a na targowiskach 4,89 zł/kg, tj. więcej odpowiednio o 1,2% i o 2,5% niż w grudniu ub. roku i stosownie o 6,2% i o 1,9% niż w styczniu ub. roku.

W styczniu br., przy skupie mleka mniejszym o 1,7% niż w poprzednim miesiącu i większym o 2,4% niż przed rokiem, utrzymała się obserwowana od początku 2008 r. tendencja spadkowa cen tego surowca. Ceny mleka obniżyły się o 1,2% w skali miesiąca i o 29,4% w skali roku.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

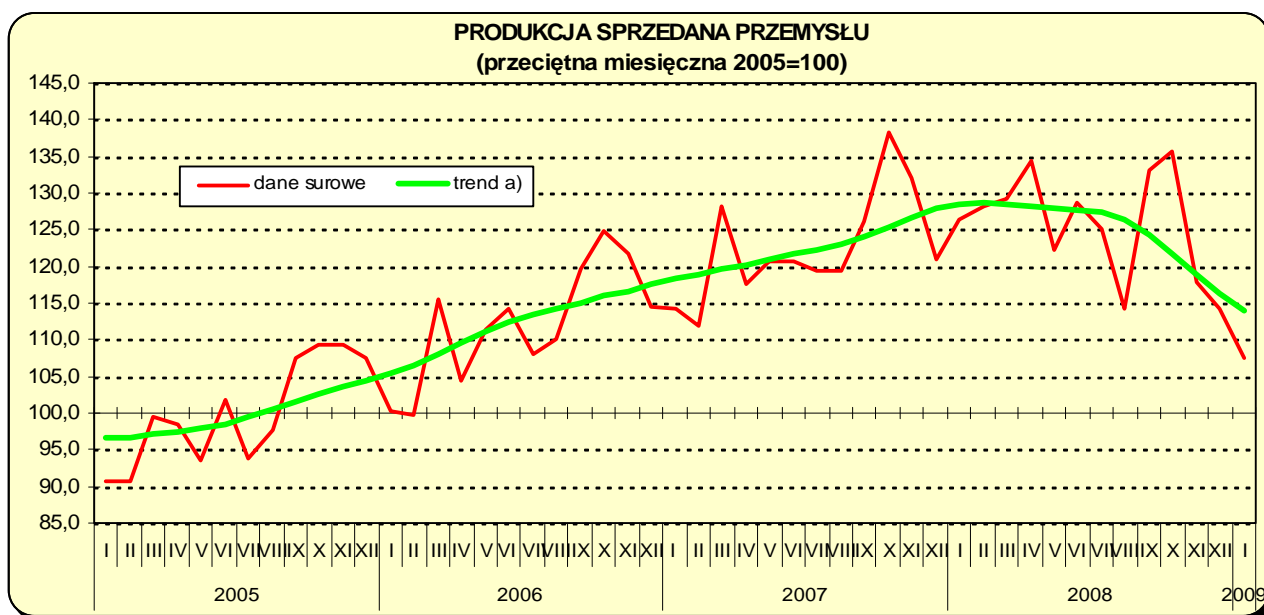
Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	I 2009					
	w zł	I 2008=100	XII 2008=100	w zł	I 2008=100	XII 2008=100
Pszenica za 1 dt ^a	47,75	55,4	101,5	62,98	73,9	100,5
Żyto za 1 dt ^a	37,10	51,1	104,4	51,64	70,2	98,9
Ziemniaki jadalne za 1 dt.....	.	.	.	78,19	135,4	107,5
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej						
w tym:						
bydło (bez cieląt) ^b	4,25	106,8	103,0	4,54	103,7	103,7
trzoda chlewna	4,43	127,0	98,3	4,37	121,4	100,2
drób	3,28	102,1	104,0	.	.	.
Prosię na chów za 1 szt.....	.	.	.	150,29	179,5	103,1
Mleko za 1 hl	87,92	70,6	98,8	x	x	x

^a Bez ziarna siewnego.

^b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

Przemysł

Obserwowany w IV kwartale ub. roku spadek **produkcji sprzedanej przemysłu**, w styczniu br. pogłębił się. Produkcja sprzedana przemysłu była o 14,9% niższa w porównaniu z wysokim poziomem przed rokiem (wobec spadku w grudniu ub. roku odpowiednio o 5,6%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, spadek produkcji sprzedanej w ujęciu rocznym wyniósł 12,7%, natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem – 0,5%.

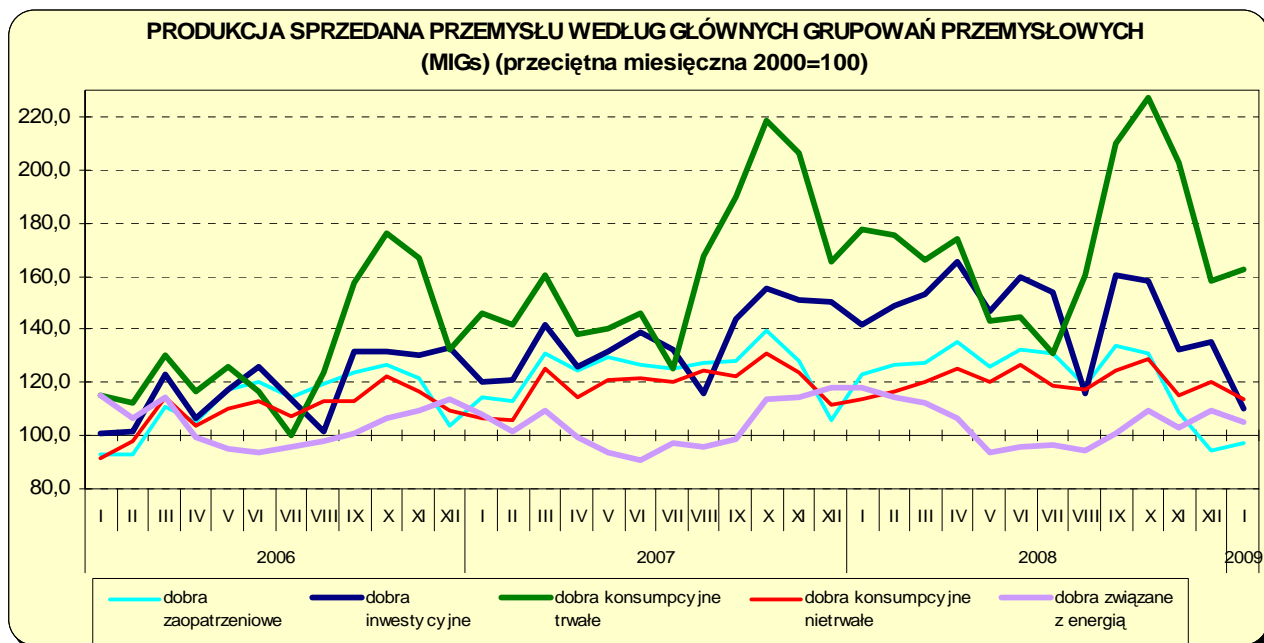
^{a)} Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

Największy spadek produkcji sprzedanej zaobserwowano w górnictwie i wydobywaniu – o 17,3%. W przetwórstwie przemysłowym produkcja zmniejszyła się o 15,4%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 12,4%. W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja produkcja była wyższa niż przed rokiem o 4,6%.

Spośród **głównych grupowań przemysłowych**³ w styczniu br. w największym stopniu w skali roku spadła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne – o 22,2% oraz dobra zaopatrzeniowe – o 21,5%. Niższa niż przed rokiem była także produkcja dóbr związanych z energią (o 11,0%) oraz dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 8,4%. Nieznaczny wzrost

³ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykorzystania rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grupowań Przemysłowych.

sprzedaży zanotowano jedynie w jednostkach produkujących głównie dobra konsumpcyjne nietrwałe – o 0,1%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w styczniu br. o 12,1% niższa niż przed rokiem, przy mniejszym o 3,2% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego wynagrodzenia brutto o 7,2%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008			I 2009
	I–XII	I	XII	
	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100		
Przemysł	100,0	110,5	94,4	85,1
górnictwo i wydobywanie.....	5,1	99,7	99,5	82,7
przetwórstwo przemysłowe	83,7	110,9	94,4	84,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	9,2	113,6	91,2	87,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	2,0	99,4	102,1	104,6
Z przemysłu ogółem – działy:				
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego ...	3,0	100,0	88,6	79,1
produkcja artykułów spożywczych	14,8	107,5	104,1	96,4
produkcja napojów	2,1	105,3	120,3	104,4
produkcja odzieży	0,9	99,7	94,4	84,4
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ...	2,4	108,7	85,9	81,5
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	6,9	108,0	97,0	96,1
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	4,4	102,8	82,1	80,3
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	4,9	109,7	97,3	81,7
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4,4	105,5	92,4	73,3
produkcja metali.....	4,6	104,8	63,9	59,9

Wyszczególnienie	2008			I 2009
	I–XII	I	XII	
	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100		
produkcja wyrobów z metali	5,8	108,5	94,6	91,7
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	3,1	131,7	98,8	84,5
produkcja urządzeń elektrycznych	3,6	127,7	106,3	97,6
produkcja maszyn i urządzeń.....	4,3	112,5	98,3	93,9
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	9,8	120,3	74,8	63,7
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1,2	134,0	112,0	85,0
produkcja mebli.....	2,9	102,2	98,9	88,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	9,1	113,6	91,2	87,6

W porównaniu ze styczniem ub. roku niższą produkcję sprzedaną notowano w 26 (spośród 34) działach przemysłu. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w sprzedaży, największy spadek wystąpił w produkcji m.in.:

- metali – o 40,1% (m.in. w produkcji surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 50,3%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 36,3% (m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 41,5%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 26,7% (m.in. w produkcji ceramicznych materiałów budowlanych – o 41,1%, cementu, wapna i gipsu – o 35,0%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 19,7% (m.in. w produkcji podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 31,8%),
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 15,5% (m.in. w produkcji elektronicznych elementów i obwodów drukowanych – o 32,5%).

W produkcji artykułów spożywczych, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, spadek wyniósł 3,6%. Sprzedaż zmniejszyła się w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 14,9%, pozostałych artykułów spożywczych – o 7,0%, w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 3,9% oraz w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 2,6%. Natomiast wzrost produkcji wystąpił w przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 7,2%, w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 5,9%, w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 4,9%, w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 2,5% oraz w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 2,4%.

W porównaniu ze styczniem ub. roku wzrosła sprzedaż m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych – o 13,2% oraz napojów – o 4,4%.

Z obserwowanych w styczniu br. 241 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 188 była niższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla kamiennego, gazu ziemnego, mięsa drobiowego, wódki czystej, piwa, papierosów, płyt pilśniowych, koksu, nawozów mineralnych azotowych, opon, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, chłodziarek i zamrażarek, odkurzaczy, kuchni gazowych z piekarnikiem, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, aparatów telefonicznych, odbiorników telewizyjnych, samochodów osobowych, ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, rowerów, energii elektrycznej. Wyższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 53 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla brunatnego, mleka, benzyny silnikowej, olejów napędowych i opałów, maszyn pralniczych automatycznych, pojazdów do transportu publicznego, wagonów kolejowych towarowych.

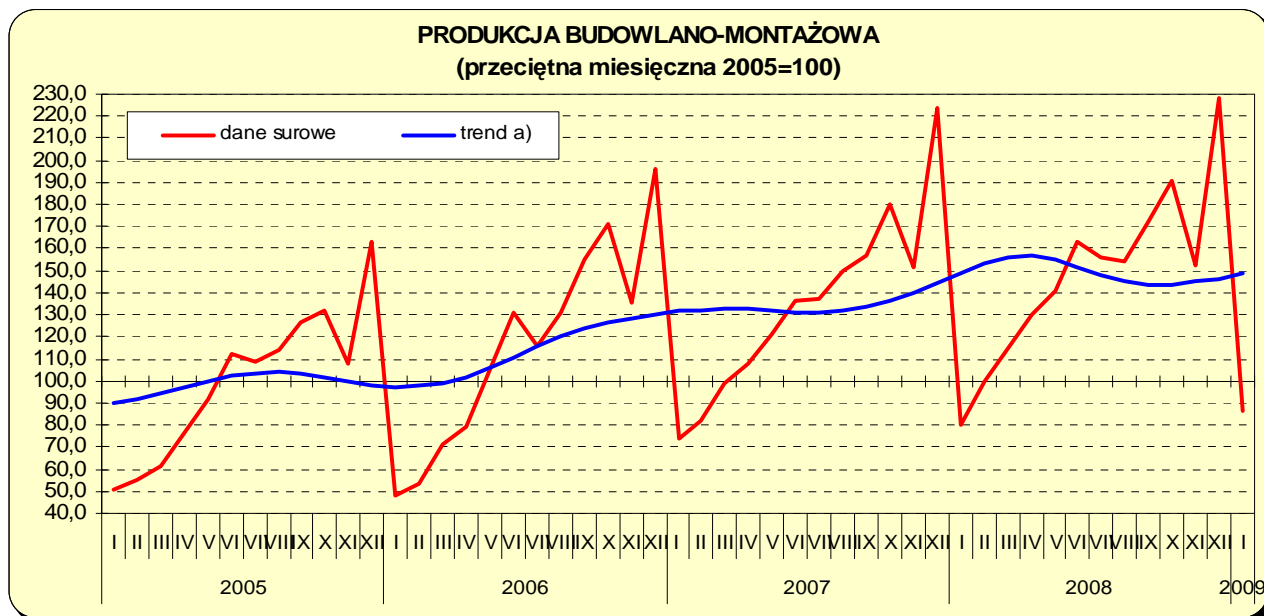
Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w lutym br. w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie ujemnym, niższym niż przed miesiącem. Przedsiębiorcy oceniają, że w najbliższych trzech miesiącach spadek portfela zamówień może być zbliżony do przewidywań ze stycznia, przy czym respondenci przewidują większe ograniczenie portfela zagranicznego niż krajowego. Oczekiwania dotyczące produkcji są nadal negatywne, podobne do notowań sprzed miesiąca. Prognozy sytuacji finansowej są nieco bardziej pesymistyczne niż przed miesiącem. Zdaniem przedsiębiorców ceny sprzedaży produktów spadną w skali zbliżonej do przewidywań ze stycznia. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia wskazuje na możliwość redukcji liczby pracowników, w stopniu większym niż oceniano przed miesiącem.

Stan zapasów wyrobów gotowych w lutym br. uznawany jest za nadmierny. Nadwyżki występują m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, metali oraz maszyn i urządzeń. Niedobór zapasów notuje się jedynie w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji.

Budownictwo

W styczniu br. **produkcja budowlano-montażowa** zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 7,4% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,6% w styczniu ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym w ujęciu rocznym notowano wzrost o 6,6%, a w stosunku do grudnia ub. roku – spadek o 0,9%.

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

Wzrost sprzedaży odnotowano w dziale roboty budowlane specjalistyczne oraz budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej, natomiast spadek produkcji – w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków. Poziom robót o charakterze remontowym był o 40,7% wyższy niż w styczniu ub. roku, a inwestycyjnych o 5,4% niższy.

W styczniu br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 5,6% wyższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 9,7%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008			I 2009
	I-XII	I	XII	
	struktura	analogiczny okres roku poprzedniego=100		
O g ó ł e m	100,0	108,6	102,0	107,4
budowa budynków	46,3	118,5	92,6	99,3
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	31,2	90,3	109,7	117,9
roboty budowlane specjalistyczne	22,5	102,8	109,8	119,7

W lutym br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie ujemnym, niższym niż przed miesiącem i najniższym od stycznia 2003 r. Pesymistyczne i gorsze niż przed miesiącem są oceny bieżącego portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw budowlanych. Prognozy w tym zakresie są również negatywne i gorsze od formułowanych w styczniu br. Przedsiębiorcy przewidują, że w najbliższych trzech miesiącach ceny realizacji robót budowlano-montażowych mogą spadać szybciej niż prognozowano przed miesiącem.

W lutym br. wśród **barier** w prowadzeniu działalności budowlanej zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca w znacznym stopniu wzrosła dotkliwość niedostatecznego popytu, a zmniejszyła się uciążliwość niedoboru wykwalifikowanych pracowników. Najbardziej uciążliwymi barierami pozostają konkurencja ze strony innych firm oraz koszty zatrudnienia (przy czym znaczenie tej drugiej bariery obniżyło się w porównaniu ze styczniem ub. roku).

Budownictwo mieszkaniowe

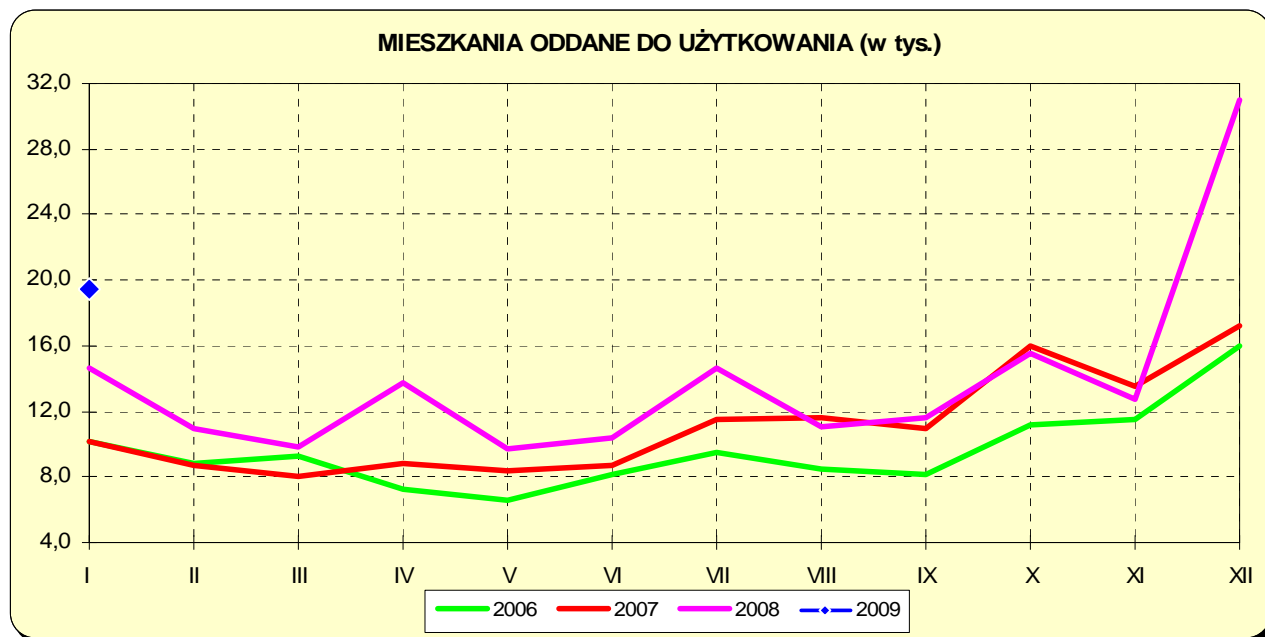
Według wstępnych danych⁴, w styczniu br. **oddano do użytkowania** 19,5 tys. mieszkań (o 33,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Wyższe niż w styczniu ub. roku były efekty we wszystkich formach budownictwa, z wyjątkiem spółdzielczego i komunalnego.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I 2008		I 2009	
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	14640	143,7	19541	133,5
indywidualne.....	7571	130,6	11575	152,9
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	5294	176,7	6504	122,9
spółdzielcze	1140	132,9	717	62,9
społeczne czynszowe	208	105,1	357	171,6
komunalne	322	99,4	253	78,6
zakładowe.....	105	875,0	135	128,6

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w styczniu br. wyniosła 115,8 m² i była o 11,7 m² większa niż w analogicznym miesiącu ub. roku.

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W styczniu br. utrzymała się, obserwowana w poprzednich miesiącach ub. roku, tendencja spadku liczby mieszkań, na realizację których **wydano pozwolenia** (o 14,1% do 12,6 tys.) oraz **mieszkań rozpoczętych** (o 41,4% do 5,9 tys.).

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia				Mieszkania, których budowę rozpoczęto			
	2008		I 2009		2008		I 2009	
	I-XII	I			I-XII	I		
	w liczbach bezwzględnych			analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych			analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	230146	14612	12558	85,9	174686	10091	5914	58,6
indywidualne.....	113226	6136	6738	109,8	96346	3523	2834	80,4
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	101139	7295	5025	68,9	67018	5397	2594	48,1
spółdzielcze.....	5464	550	125	22,7	5702	932	46	4,9
społeczne czynszowe	4805	244	155	63,5	3030	36	91	252,8
komunalne	5009	383	238	62,1	2242	138	348	252,2
zakładowe	503	4	277	ok. 69 razy	348	65	1	1,5

Szacuje się, że w końcu stycznia br. liczba mieszkań **w budowie** była zbliżona do notowanej przed rokiem i wyniosła 673,2 tys.

Rynek wewnętrzny

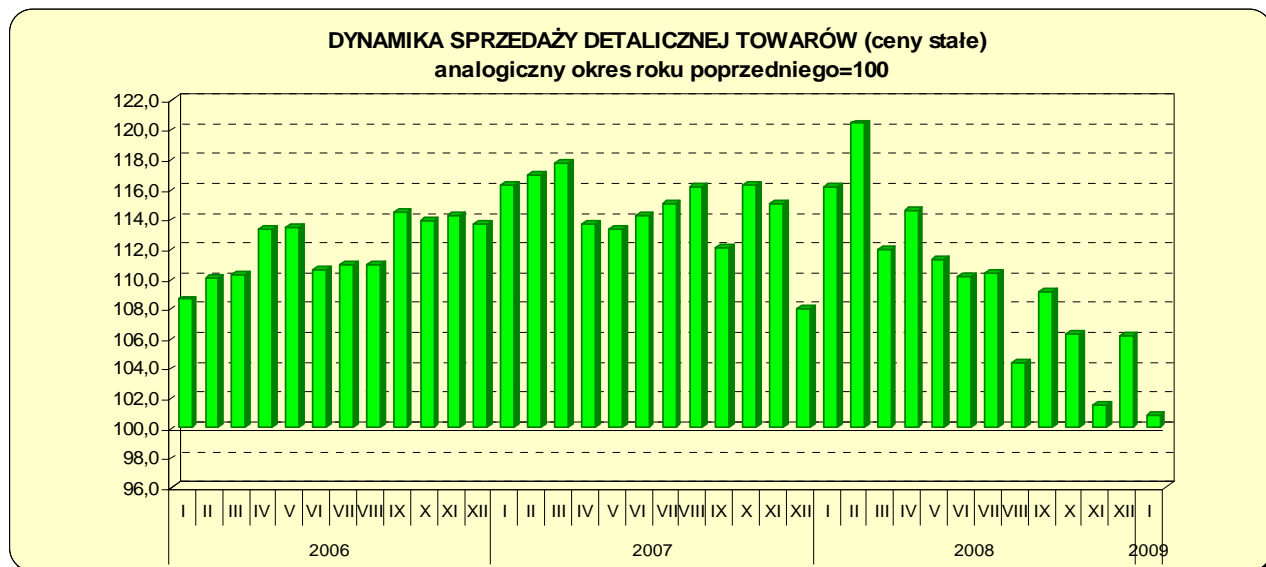
W styczniu br. notowano dalsze, znaczne spowolnienie tempa wzrostu sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym. Sprzedaż detaliczna (w cenach stałych) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była o 0,8% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 16,1% w styczniu ub. roku i 6,2% w grudniu ub. roku).

Oslabienie dynamiki obserwowano w większości grup o znaczącym udziale w sprzedaży. W mniejszym stopniu niż przed miesiącem wzrosła m.in. sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 1,4%, wobec 3,6%), która w styczniu br. stanowiła 28,8% sprzedaży detalicznej ogółem. Po wzroście w grudniu ub. roku, znacznie zmniejszyła się w ujęciu rocznym sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 24,4%). Spadek, głębszy niż przed miesiącem, odnotowano również w grupie paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 11,5%). Utrzymała się natomiast wysoka dynamika sprzedaży w grupach: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach oraz włókno, odzież i obuwie (wzrost odpowiednio o 28,8% i 28,1%).

Dynamika (w cenach stałych) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008		I 2009
	I	XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100		
O g ó ł e m ^a	116,1	106,2	100,8
w tym:			
pojazdy samochodowe, motocykle, części.....	144,8	106,1	75,6
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	111,1	95,3	88,5
żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	106,0	103,6	101,4
pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowa- nych sklepach.....	129,0	126,7	128,8
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	121,4	118,9	115,3
włókno, odzież, obuwie	138,1	127,2	128,1
meble, rtv, agd.....	120,5	109,3	103,9
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach.....	124,3	120,0	112,5
pozostałe	102,4	95,1	110,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w styczniu br. była o 10,9% niższa niż przed rokiem. Sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych spadła o 10,8%.

W lutym br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu oceniany jest gorzej niż w styczniu oraz w analogicznym miesiącu ostatnich dwóch lat. Mniej optymistycznie niż przed miesiącem oceniana jest bieżąca sytuacja gospodarcza dla ogółu przedsiębiorstw. Pogorszyły się prognozy odnośnie sytuacji gospodarczej oraz sprzedaży na najbliższe trzy miesiące – najbardziej w przedsiębiorstwach dużych (o liczbie pracujących 250 i więcej). We wszystkich branżach bardziej pesymistyczne niż w styczniu br. są przewidywania dotyczące sprzedaży, przy czym najbardziej pogorszyły się one w jednostkach z branży włókno, odzież, obuwie.

Spośród barier ograniczających działalność ankietowanych firm częściej niż przed miesiącem wskazywano na niedostateczny popyt (44% wskazań), trudności w rozrachunkach z kontrahentami (20% wskazań) oraz trudności z uzyskaniem kredytów bankowych (12% wskazań).

Najczęściej wybieranymi przez jednostki źródłami finansowania środków obrotowych są fundusze własne (65% wskazań). Zwiększyło się znaczenie kredytu bankowego (32% wskazań) oraz kredytu kupieckiego (26% wskazań).

Transport

W styczniu br. **sprzedaż usług** w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych spadła o 5,7% w ujęciu rocznym (przed rokiem notowano wzrost o 12,7%). Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, największy spadek sprzedaży usług odnotowano w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 8,2%), w transporcie kolejowym (o 7,2%) oraz samochodowym (o 4,9%).

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w styczniu br. wyniosły 28,8 mln ton, tj. o 19,6% mniej niż przed rokiem. Spadek przewozów obserwowano we wszystkich rodzajach transportu, w największym stopniu w transporcie kolejowym oraz samochodowym.

Transportem kolejowym przewieziono w styczniu br. 16,0 mln ton ładunków, tj. o 24,0% mniej niż przed rokiem. Spadek przewozów ładunków wystąpił we wszystkich grupach ładunków.

Transportem samochodowym zarobkowym w styczniu br. przewieziono 7,8 mln ton ładunków, tj. o 16,1% mniej niż przed rokiem. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się w porównaniu ze styczniem ub. roku o 6,0%.

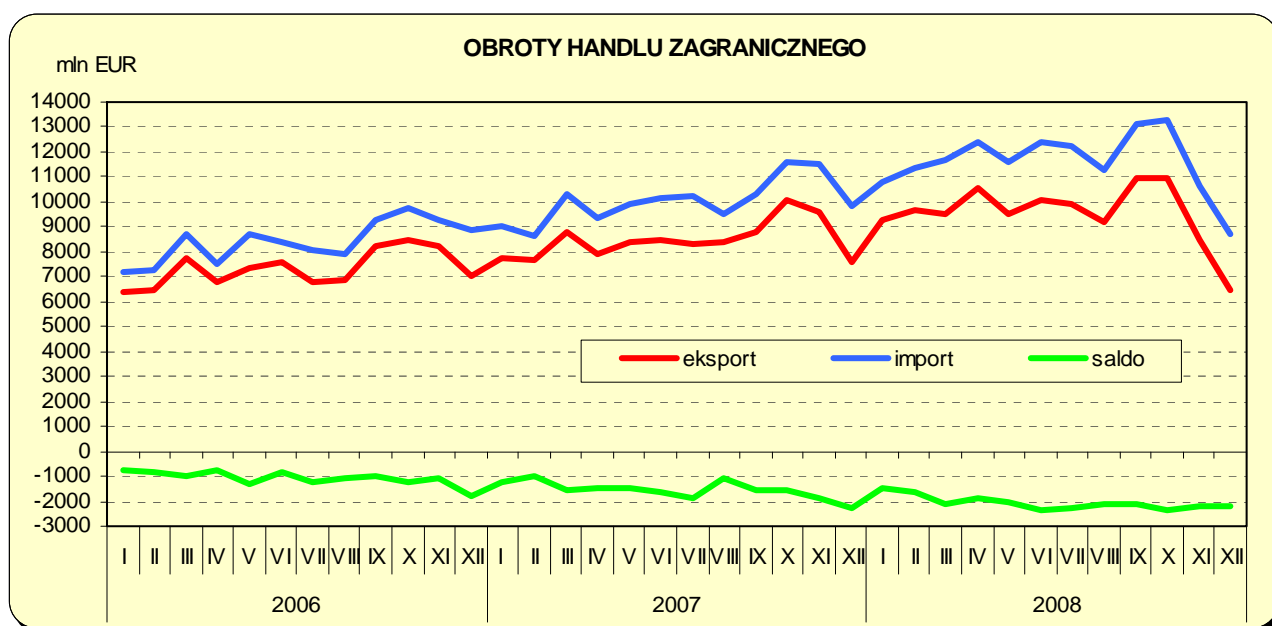
Spadek w stosunku do stycznia ub. roku notowano w **transporcie rurociągowym** (przetłoczono 4,3 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 8,3% mniej niż przed rokiem), **śródlądowym transporcie wodnym** (przewozy wyniosły 46 tys. ton, tj. o 1,0% mniej niż przed rokiem) oraz **morskim** (przewieziono 0,6 mln ton ładunków, tj. spadek o 13,5% w skali roku).

W portach morskich przeładowano w styczniu br. 3,3 mln ton ładunków, tj. o 13,2% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyły się przeładunki ładunków masowych ciekłych, kontenerów, ładunków tocznych i pozostałych ładunków drobnicowych. Zanotowano jedynie niewielki wzrost w przeładunkach ładunków suchych, do czego przyczyniło się duże zwiększenie przeładunków węgla i koksu (o 72,1%). Spadek przeładunków wystąpił w portach: Police (o 89,8%), Gdynia (o 18,5%), Szczecin (o 16,2%) oraz Gdańsk (o 6,4%), natomiast wzrost – w porcie Świnoujście (o 8,8%).

W lutym br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport, gospodarka magazynowa kształtuje się na poziomie negatywnym, nieco niższym od notowanego w styczniu br. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy przewidują spadek popytu oraz sprzedaży większy niż spodziewano się w poprzednim miesiącu, w konsekwencji zdaniem respondentów sytuacja finansowa może być nieco gorsza od przewidywanej w styczniu. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia jest pesymistyczna, planuje się dalsze zwolnienia pracowników.

Handel zagraniczny

Według danych tymczasowych w 2008 r. dynamika obrotów handlu zagranicznego w złotych była znacznie niższa niż w 2007 r. i, począwszy od kwietnia 2008 r., pogarszała się. W III i IV kwartale 2008 r. nastąpiło zdecydowane wyhamowywanie eksportu i importu wyrażonego nie tylko w złotych, ale również w euro i dolarach USA. W IV kwartale 2008 r. odnotowano spadek, w ujęciu rocznym, obrotów we wszystkich trzech walutach. Zmniejszył się eksport do wszystkich grup krajów, a także import z krajów rozwiniętych (w tym z krajów UE) oraz import w złotych i w dolarach USA z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Odnotowano ujemne saldo wymiany z krajami rozwiniętymi (mimo dodatniego salda z krajami UE) oraz ujemne salda w obrotach z pozostałymi grupami krajów. Pogorszyła się, w porównaniu z 2007 r., relacja salda ogółem do eksportu.

Eksport liczony w złotych w cenach bieżących w 2008 r. był o 3,3% wyższy niż w 2007 r. i wyniósł 399353,3 mln zł, a import wzrósł o 6,3% do 485832,8 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 86479,5 mln zł (w 2007 r. minus 70272,8 mln zł). Relacja ujemnego salda do eksportu wyniosła 21,7% (w 2007 r. 18,2%). Obroty liczone w euro wzrosły po stronie eksportu o 12,5% do 114566,8 mln EUR, a po stronie importu – o 15,7% do 139328,5 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 24761,7 mln EUR (w 2007 r. minus 18550,8 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 169536,5 mln USD i był wyższy o 22,2%, a import – 206074,7 mln USD, tj. o 25,5% wyższy niż w 2007 r. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 36538,2 mln USD (w 2007 r. minus 25387,5 mln USD).

Eksport w cenach stałych w okresie styczeń–listopad 2008 r. był o 6,8% wyższy niż w analogicznym okresie 2007 r., a import – o 7,9%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 6,0%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 13,8%, a z krajami rozwijającymi się – o 15,0%, natomiast wolumen importu z krajów UE wzrósł o 6,1%, z krajów rozwijających się – o 16,0%, a z krajów Europy Środkowo-Wschodniej obniżył się o 0,6%.

Ceny transakcyjne (liczone w złotych) towarów eksportowanych były niższe o 2,2% niż w okresie styczeń–listopad 2007 r., a towarów importowanych – o 0,4%. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na niekorzystnym poziomie i wyniósł 98,2, wobec 102,4 przed rokiem, na co duży wpływ miały relacje cen w wymianie towarowej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej znacznie pogorszyły się, głównie na skutek wysokiej dynamiki cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (głównie z Rosji), które wzrosły o 29,1% oraz obniżenia się, w porównaniu z okresem jedenastu miesięcy 2007 r., cen eksportowanych towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca o 4,7%, chemikaliów i produktów pokrewnych – o 4,6% oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 0,9%. W rezultacie, wskaźnik terms of trade wyniósł 79,5 wobec 102,9 przed rokiem.

W obrotach z krajami rozwijającymi się odnotowano korzystne relacje cen wynikające ze spadku cen importowanych towarów o 2,9%, na co decydujący wpływ miały niższe ceny maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego o 9,2%, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 2,7% oraz chemikaliów i produktów pokrewnych – o 0,9%, przy jednoczesnym wzroście cen towarów eksportowanych o 4,4%, spowodowanym głównie wyższymi cenami maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 8,1% oraz chemikaliów i produktów pokrewnych – o 4,8%. Wskaźnik terms of trade wyniósł 107,5 wobec 112,6 przed rokiem.

Po jedenastu miesiącach 2008 r. w wymianie towarowej z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 99,6 wobec 100,6 przed rokiem; spowodowane to było m.in. obniżeniem się cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

Obroty handlu zagranicznego w cenach bieżących kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XII 2008						2007	2008
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–XII 2007=100			I–XII	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	399353,3	114566,8	169536,5	103,3	112,5	122,2	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	330409,5	94780,4	140349,2	101,7	110,7	120,4	84,1	82,7
w tym Unia Europejska	309340,0	88753,7	131499,0	101,4	110,5	120,2	78,9	77,5
w tym strefa euro	203766,4	58436,3	86570,6	100,9	109,8	119,5	52,3	51,0
Kraje rozwijające się	27165,3	7780,3	11468,6	115,9	125,7	135,2	6,1	6,8
Kraje Europy Śr.-Wsch.	41778,5	12006,1	17718,7	109,6	119,5	129,1	9,8	10,5
IMPORT	485832,8	139328,5	206074,7	106,3	115,7	125,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	334661,4	96013,3	142245,0	103,0	112,2	122,0	71,1	68,9
w tym Unia Europejska	298543,9	85656,2	126952,1	101,8	110,9	120,6	64,2	61,4
w tym strefa euro	227443,0	65246,9	96683,5	102,2	111,3	121,0	48,7	46,8
Kraje rozwijające się	93555,6	26773,1	39326,8	111,8	121,4	130,4	18,3	19,2
Kraje Europy Śr.-Wsch.	57615,8	16542,1	24502,9	119,1	129,7	140,5	10,6	11,9
SALDO	-86479,5	-24761,7	-36538,2	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	-4251,9	-1232,9	-1895,8	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	10796,1	3097,5	4546,9	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	-23676,6	-6810,6	-10112,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-66390,3	-18992,8	-27858,2	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-15837,3	-4536,0	-6784,2	x	x	x	x	x

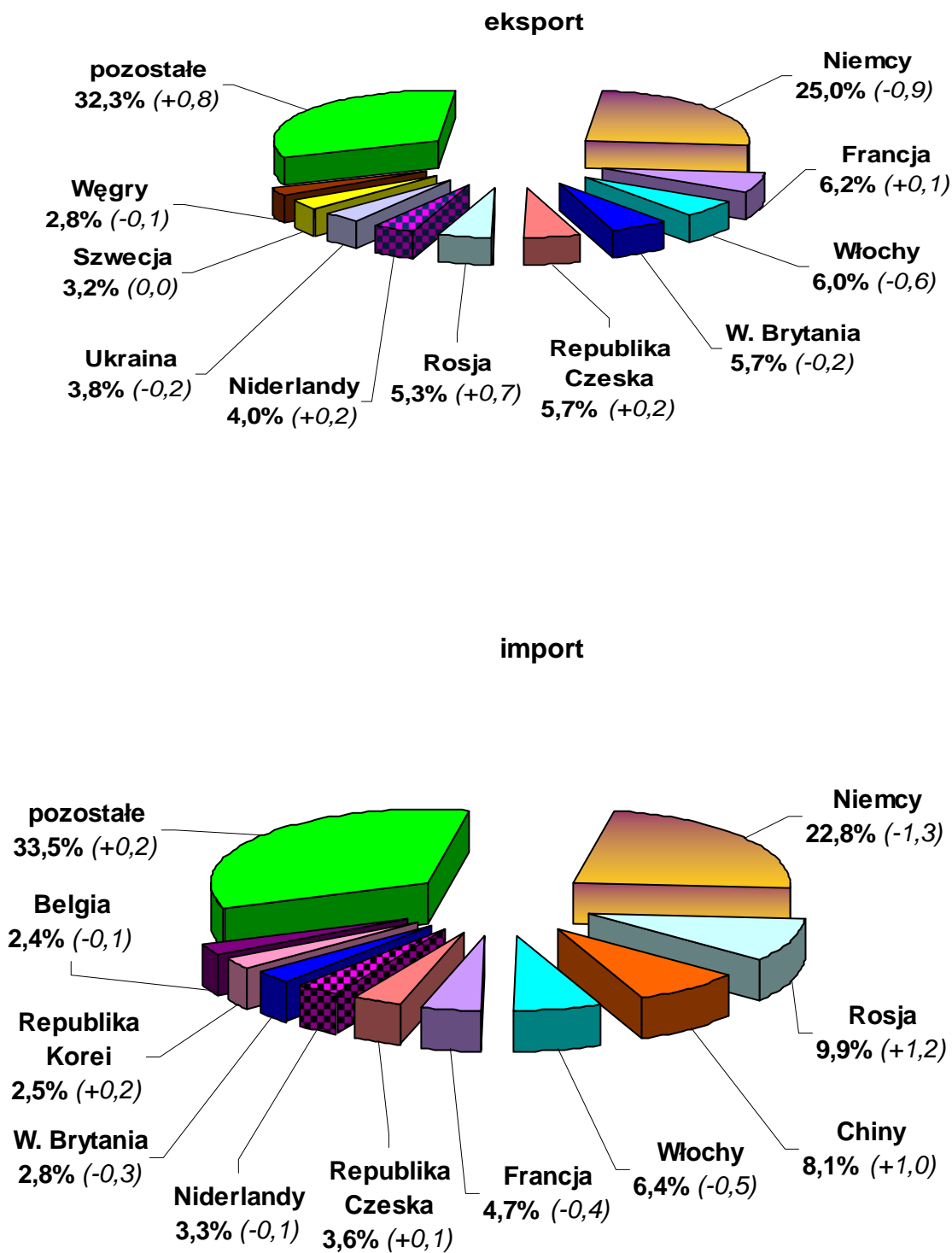

W strukturze geograficznej obrotów w 2008 r., w porównaniu z 2007 r., obniżył się udział krajów rozwiniętych, natomiast wzrósł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się. W porównaniu z 2007 r. odnotowano wzrost eksportu do krajów **Unii Europejskiej** o 1,4% do 309340,0 mln zł oraz importu z UE o 1,8% do 298543,9 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 10796,1 mln zł wobec 11751,3 mln zł w 2007 r. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 88753,7 mln EUR, a w imporcie 85656,2 mln EUR i były większe niż w 2007 r. odpowiednio o 10,5% i o 10,9%. Dodatkowo saldo wyniosło 3097,5 mln EUR wobec 3076,0 mln EUR w 2007 r. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 77,5% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 61,4% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 78,9% i 64,2% w 2007 r.).

Obroty z pierwszą dziesiątką naszych partnerów handlowych stanowiły 67,7% eksportu (w 2007 r. 68,5%) i 66,5% importu ogółem (w 2007 r. 66,7%). Niższy niż w 2007 r. był udział Niemiec w eksporcie o 0,9 pkt proc. i wyniósł 25,0%, a w imporcie – o 1,3 pkt proc. (22,8%).

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Francja (6,2%), Włochy (6,0%), W. Brytania (5,7%), Republika Czeska (5,7%), Rosja (5,3%), Niemcy (4,0%), Ukraina (3,8%), Szwecja (3,2%), Węgry (2,8%), a w imporcie – Rosja (9,9%), Chiny (8,1%), Włochy (6,4%), Francja (4,7%), Republika Czeska (3,6%), Niemcy (3,3%), W. Brytania (2,8%), Republika Korei (2,5%) oraz Belgia (2,4%). W porównaniu z 2007 r., spośród wymienionych krajów w eksporcie najbardziej wzrósł udział Rosji (o 0,7 pkt proc.), a zmniejszył się – Włoch (o 0,7 pkt proc.). W imporcie wzrósł udział m.in. Chin (o 1,9 pkt proc.) i Rosji (o 1,2 pkt proc.), a obniżył się – m.in. Włoch (o 0,5 pkt proc.), Francji (o 0,4 pkt proc.) i W. Brytanii (o 0,3 pkt proc.).

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW
HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–grudzień 2008 r.**

Zmiany do I-XII 2007 r. (w pkt proc.)

Dynamika i struktura obrotów handlu zagranicznego wg sekcji SITC (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XII 2008		I–XII 2007	I–XII 2008
	w mln zł	I–XII 2007=100	struktura w %	
EKSPORT	399353,3	103,3	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	33366,8	102,7	8,4	8,4
Napoje i tytoń	3653,0	113,4	0,8	0,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	8794,7	98,3	2,3	2,2
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	16940,9	115,2	3,8	4,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	767,5	99,6	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	31305,8	110,3	7,3	7,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	87350,4	97,4	23,2	21,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	165542,9	104,8	40,9	41,5
Różne wyroby przemysłowe	51354,3	102,2	13,0	12,9
IMPORT	485832,8	106,3	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	26841,4	111,1	5,3	5,5
Napoje i tytoń	2470,1	94,4	0,6	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	14862,6	108,8	3,0	3,1
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	55669,3	123,1	9,9	11,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1805,1	131,9	0,3	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne	63653,9	107,2	13,0	13,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	91447,6	94,4	21,2	18,8
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	171227,4	105,3	35,6	35,2
Różne wyroby przemysłowe	43998,4	112,1	8,6	9,1

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego⁵ w grudniu ub. roku zamknął się ujemnym saldem w kwocie 1920 mln EUR, wobec minus 2314 mln EUR w analogicznym okresie ub. roku. Na zmniejszenie ujemnego salda rachunku bieżącego w stosunku do ubiegłego roku wpłynęło głównie zmniejszenie ujemnego salda dochodów, przy znacznym obniżeniu dodatniego salda usług.

Saldo obrotów towarowych w grudniu ub. roku wyniosło minus 1688 mln EUR (przed rokiem minus 1673 mln EUR), wpływy za eksport towarów osiągnęły wartość 6806 mln EUR (tj. mniej o 16,4%), a wypłaty za import zmniejszyły się w skali roku o 13,5% osiągając 8494 mln EUR.

⁵ Opracowano na podstawie materiałów „Bilans Płatniczy” przekazanych przez NBP.

Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Saldo usług w grudniu ub. roku ukształtowało się na poziomie 276 mln EUR, wobec 452 mln EUR przed rokiem. Przychody z eksportu usług zmniejszyły się w ujęciu rocznym o 11,4% do 1775 mln EUR, a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 1499 mln EUR (tj. o 3,4% mniej). Na wartość salda usług złożyły się: dodatnie saldo usług transportowych (310 mln EUR), dodatnie saldo podróży zagranicznych (71 mln EUR) oraz ujemne saldo pozostałych usług (105 mln EUR).

Saldo dochodów w grudniu ub. roku wyniosło minus 659 mln EUR (przed rokiem minus 1221 mln EUR), przy czym przychody wyniosły 577 mln EUR i były niższe niż przed rokiem o 5,1%, a rozchody – 1236 mln EUR (tj. spadek w ujęciu rocznym o 32,4%).

Saldo transferów bieżących w grudniu ub. roku było dodatnie i wyniosło 151 mln EUR (przed rokiem 128 mln EUR). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wartość przychodów zwiększyła się o 1,7% do 713 mln EUR, a wartość rozchodów zmniejszyła się o 1,9% i wyniosła 562 mln EUR.

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2007	XII 2008	zmiana do XII 2007
	w mln EUR		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-2314	-1920	394
Saldo obrotów towarowych	-1673	-1688	-15
Eksport	8146	6806	-1340
Import	9819	8494	-1325
Saldo usług	452	276	-176
Przychody	2004	1775	-229
Rozchody	1552	1499	-53
Saldo dochodów	-1221	-659	562
Przychody	608	577	-31
Rozchody	1829	1236	-593
Saldo transferów bieżących	128	151	23
Przychody	701	713	12
Rozchody	573	562	-11

Pieniądz

W końcu stycznia br. podaż pieniądza M3 wyniosła 669008,5 mln zł i była o 0,4% wyższa niż w końcu grudnia ub. roku oraz o 17,7% większa niż przed rokiem.

Komponenty podaży pieniądza (M3) oraz aktywa systemu bankowego^a generujące pieniądź kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008		2009		
	I	XII	I	zmiana w stosunku do	
				I 2008	XII 2008
w mln zł					
Podaż pieniądza (M3).....	568643,0	666304,6	669008,5	100365,5	2704,0
pieniądz gotówkowy w obiegu	75469,2	90741,2	88530,4	13061,2	-2210,8
depozyty i inne zobowiązania.....	480538,5	569571,9	574161,2	93622,7	4589,3
pozostałe składniki M3	12635,2	5991,5	6316,8	-6318,4	325,4
Aktywa zagraniczne netto	122896,9	47887,7	58799,4	-64097,5	10911,7
Aktywa krajowe netto	445746,1	618416,8	610209,1	164463,0	-8207,7
Saldo pozostałych pozycji (netto)	-103996,1	-141539,1	-161264,4	-57268,3	-19725,3

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w styczniu br. wyniosły 88530,4 mln zł i zmniejszyły się w stosunku do końca grudnia ub. roku o 2,4%, zaś w stosunku do analogicznego okresu ub. roku zwiększyły się o 17,3%.

W styczniu br. **depozyty i inne zobowiązania** wyniosły 574161,2 mln zł i były wyższe w porównaniu ze stanem na koniec grudnia ub. roku o 0,8%. Wzrosły depozyty i inne zobowiązania wobec: gospodarstw domowych – o 2,9% oraz instytucji samorządowych – o 4,2%. Zmniejszył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 0,9%, przedsiębiorstw – o 3,1%, funduszy ubezpieczeń społecznych – o 6,2% oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 0,2%.

W stosunku do stycznia ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 19,5%, w tym depozyty i inne zobowiązania wobec: gospodarstw domowych – o 24,2%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 15,7%, przedsiębiorstw – o 4,3%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 41,1%, instytucji samorządowych – o 6,5% oraz funduszy ubezpieczeń społecznych – o 90,1%.

Pozostałe składniki M3 wyniosły w końcu stycznia br. 6316,8 mln zł; tj. o 5,4% więcej niż w grudniu ub. roku i o 50% mniej niż przed rokiem.

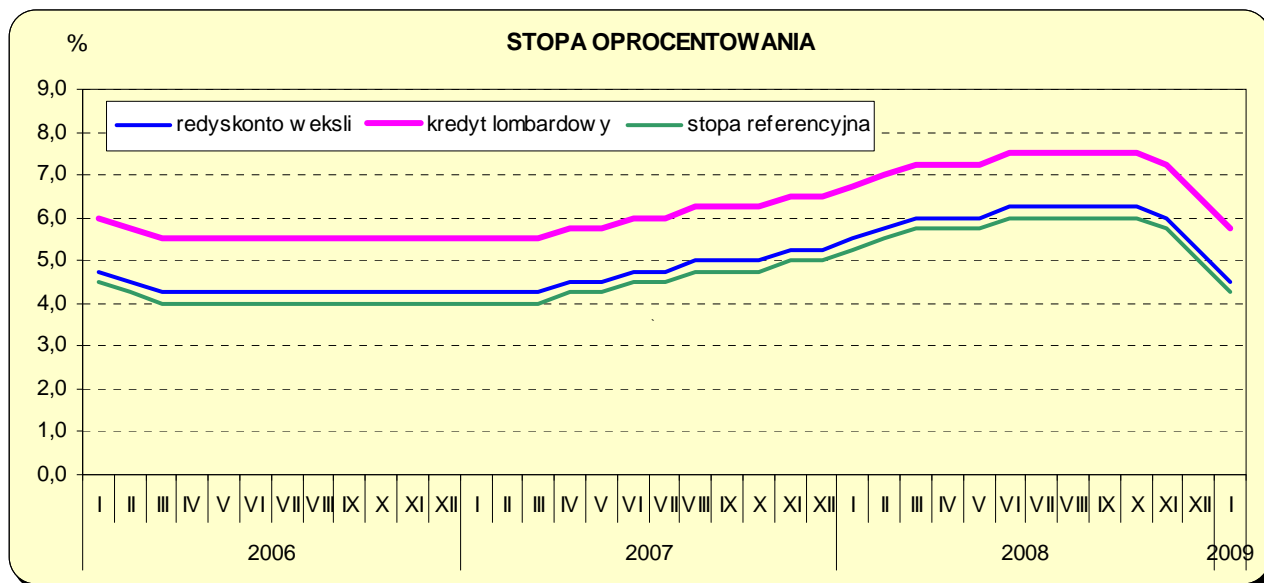
Najwyższy udział w strukturze zasobów pieniądza miały **należności**, których przyrost był jednocześnie głównym czynnikiem generującym pieniądź. Wyniosły one 666673,5 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem grudnia ub. roku o 2,7%, w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 3,5%, od przedsiębiorstw – o 2,3%, od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 0,9%, a od instytucji samorządowych – o 0,8%. Zmniejszył się natomiast stan należności od niemonetarnych instytucji finansowych o 4,7%. W styczniu br. nie zanotowano należności od funduszy ubezpieczeń społecznych.

W stosunku do stanu na koniec stycznia ub. roku należności były wyższe o 35,8%, w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 45,3%, od przedsiębiorstw – o 27,9%, od niemonetarnych instytucji finansowych – o 4,8%, od instytucji samorządowych – o 11,5%, a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 35,9%.

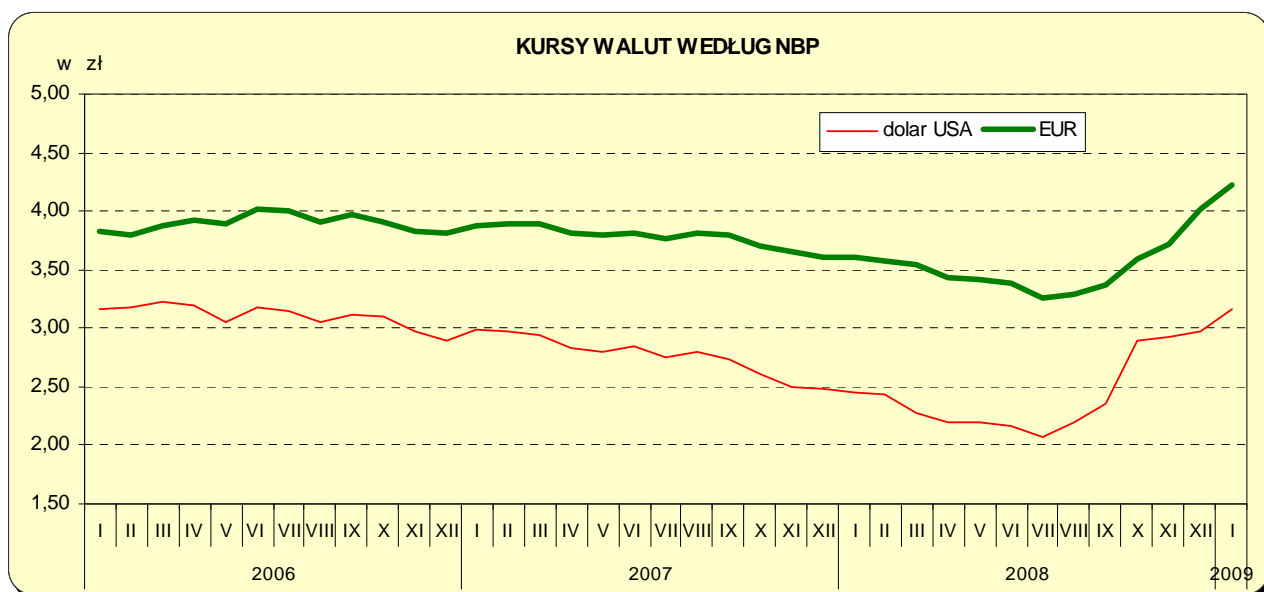
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło w końcu stycznia br. 104800,0 mln zł i w porównaniu z końcem grudnia ub. roku zmniejszyło się o 5,5%, a w stosunku do stanu w końcu stycznia ub. roku wzrosło o 77,7%.

Kolejnym czynnikiem wpływającym pozytywnie na stan zasobów pieniądza była wartość **aktywów zagranicznych netto**, które w styczniu br. wyniosły 58799,4 mln zł; a ich wartość od grudnia ub. roku zwiększyła się o 22,8%, zaś w porównaniu ze stanem na koniec stycznia ub. roku – spadła o 52,2%. Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 161264,4 mln zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec grudnia ub. roku o 19725,3 mln zł, a w stosunku do stanu w końcu stycznia ub. roku – o 57268,3 mln zł.

Obowiązujące w NBP **podstawowe stopy procentowe** z dniem 28 stycznia br. zostały obniżone: stopa redyskontowa weksli z 5,25% do 4,50%, stopa kredytu lombardowego z 6,50% do 5,75%, stopa depozytowa z 3,50% do 2,75% oraz stopa referencyjna z 5,00% do 4,25%.

Średni miesięczny **kurs euro** w NBP wyniósł w styczniu br. 421,81zł/100 EUR i zwiększył się w ujęciu rocznym o 16,9%, a w skali miesiąca – o 5,0%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w NBP wyniósł w styczniu br. 317,17zł/100 USD, tj. o 29,3% więcej niż przed rokiem i o 6,7% więcej niż przed miesiącem.

Budżet państwa

W styczniu br. dochody budżetu państwa⁶ wyniosły 27670,4 mln zł, natomiast wydatki – 24756,0 mln zł (co stanowiło odpowiednio 9,1% i 7,7% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2009 r.). W rezultacie budżet państwa zamknął się nadwyżką – 2914,4 mln zł.

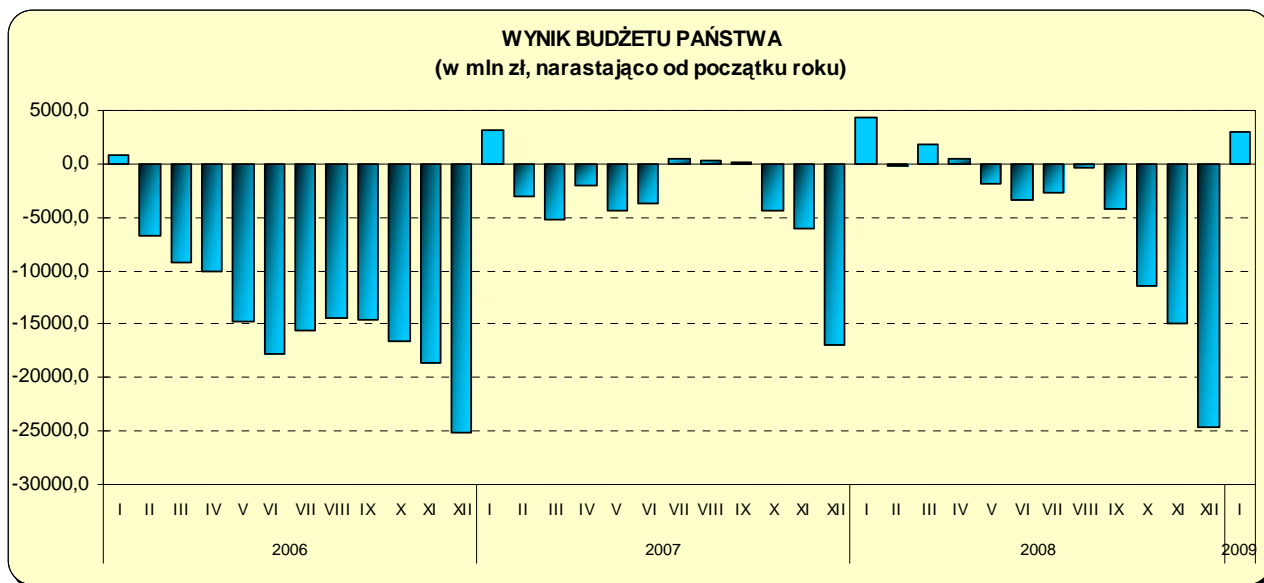
Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2009 r.	I 2009		
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura
	w mln zł		w %	
Ogółem dochody	303034,8	27670,4	9,1	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	269433,3	27454,6	10,2	99,2
podatki pośrednie	178064,0	22293,1	12,5	80,6
w tym podatek akcyzowy	58110,0	9043,2	15,6	32,7
podatek dochodowy od osób prawnych	33120,0	303,5	0,9	1,1
podatek dochodowy od osób fizycznych	40250,0	3016,9	7,5	10,9
dochody państwowych jednostek budżetowych	16764,1	1636,9	9,8	5,9
w tym wpływy z cła	2032,0	141,7	7,0	0,5
pozostałe dochody	1235,2	204,2	16,5	0,7
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	33601,5	215,8	0,6	0,8
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	12427,9	0,0	0,0	0,0
fundusze strukturalne i inne	21173,6	215,8	1,0	0,8
Ogółem wydatki	321221,1	24756,0	7,7	100,0
w tym:				
obsługa długu krajowego	26560,9	1326,5	5,0	5,4
obsługa zadłużenia zagranicznego	6180,0	1222,6	19,8	4,9
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tyt. środków własnych	12373,8	1159,3	9,4	4,7
dotacje dla:				
Funduszu Emerytalno-Rentowego	15874,4	1145,0	7,2	4,6
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	30958,3	1250,0	4,0	5,0
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego ^a	45320,1	6073,3	13,4	24,5
Deficyt/Nadwyżka budżetu państwa	-18186,3	2914,4	x	x
Finansowanie deficytu				
źródła krajowe	12611,9	-796,7	x	x
źródła zagraniczne	5574,4	-2117,7	x	x

^a Część oświatowa subwencji ogólnej za styczeń br. wynosi – 2563,1 mln zł.

⁶ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za styczeń 2009 r.”

W styczniu br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 1,1 pkt wyższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich wyniosły 22293,1 mln zł, w tym z podatku akcyzowego – 9043,2 mln zł (tj. odpowiednio o 25,1% i 94,3% więcej niż przed rokiem). Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 80,6% i 32,7%. Dochody państwowych jednostek budżetowych stanowiły 5,9% łącznej kwoty dochodów. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły 303,5 mln zł (o 39,6% mniej niż przed rokiem), a z podatku dochodowego od osób fizycznych – 3016,9 mln zł (o 9,1% więcej w ujęciu rocznym). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 1,1% i 10,9%. Dochody budżetu państwa z tytułu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiły 0,8% dochodów ogółem i pochodziły w całości ze środków w ramach funduszy strukturalnych i innych.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w styczniu br. była o 1,8 pkt wyższa niż przed rokiem. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów i województw) wyniosły 6073,3 mln zł i stanowiły 13,4% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 24,5%. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 10,3% wydatków ogółem. W styczniu br. dotacje dla: Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 1145,0 mln zł, a Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 1250,0 mln zł. Stanowiło to odpowiednio 4,6 % i 5,0% wydatków ogółem.

Według danych izb skarbowych i celnych, **zaległości z tytułu podatków** wg stanu w dniu 30 września 2008 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym z lat ubiegłych	Struktura ogółem w %	Z zaległości ogółem			
				płatne w ratach i odroczone	wstrzymanie wykonania decyzji	w postępowaniu egzekucyjnym	pozostałe zaległości
	w mln zł		w mln zł				
Ogółem.....	19558,5	14866,9	100,0	346,4	943,2	12152,5	6116,4
Podatek dochodowy od osób prawnych	1175,6	915,4	6,0	28,9	39,1	626,9	480,7
Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	3355,8	2440,0	17,2	106,9	150,5	2207,3	891,1
Podatek od towarów i usług (VAT).....	10493,8	7975,4	53,6	185,7	182,9	6279,3	3845,9
Podatek akcyzowy.....	4462,9	3469,3	22,8	24,9	570,2	3012,3	855,5
Podatek od gier.....	15,3	12,7	0,1	-	0,3	9,8	5,2
Podatki zniesione	55,1	54,1	0,3	0,0	0,2	16,9	38,0

Wg stanu na 30 września 2008 r., w porównaniu z 31 grudnia 2007 r., łączne zaległości wzrosły o 1220,5 mln zł, tj. o 6,7% (w analogicznym okresie 2007 r. wzrost o 1,2%). Zaległości z tytułu podatku akcyzowego zwiększyły się o 11,6% (przed rokiem – o 7,1%), z tytułu podatku od towarów i usług wzrosły o 2,1% (odpowiednio o 3,9%). W łącznej kwocie zaległości, najwyższy udział miały zaległości z tytułu podatku od towarów i usług – 53,6% (przed rokiem 56,1%), podatku akcyzowego 22,8% (odpowiednio 21,2%) i podatku dochodowego od osób fizycznych – 17,2% (odpowiednio 16,0%).

Wskaźnik realizacji podatków⁷ (tzw. ściągalność) w końcu III kw. 2008 r. wyniósł ogółem 97,5%, wobec 97,7% przed rokiem. Wskaźnik ten dla podatku od towarów i usług ukształtował się na poziomie 96,7%, podatku dochodowego od osób fizycznych – 98,0% i dochodowego od osób prawnych – 99,0% (wobec odpowiednio 96,6%, 98,7% i 99,1% na koniec III kw. 2007 r.).

⁷ Jest to stosunek wielkości zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, do wielkości podatku należnego będącego sumą zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, wielkości bieżących zaległości, kwoty umorzonych zobowiązań podatkowych oraz zobowiązań, których poboru zaniechano.

Tabl. I. Dynamika cen w przemyśle i budownictwie

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2008	Grudzień roku poprzedniego=100					
I.....	101,3	109,4	100,6	102,3	104,0	100,3
2009						
I.....	101,7	105,4	100,3	108,3	101,9	99,9
2008	Miesiąc poprzedni=100					
I.....	101,3	109,4	100,6	102,3	104,0	100,3
II.....	100,5	102,0	100,2	102,3	100,7	100,4
III.....	100,2	101,2	100,1	100,1	100,9	100,4
IV.....	99,8	100,6	99,6	101,0	101,4	100,5
V.....	100,8	99,0	100,6	103,3	101,8	100,3
VI.....	100,3	100,3	100,4	100,1	99,6	100,3
VII.....	99,8	102,9	99,5	100,2	99,4	100,3
VIII.....	100,1	100,4	100,1	100,2	99,2	100,2
IX.....	100,4	99,9	100,5	100,5	99,2	100,1
X.....	100,0	98,0	100,1	100,0	98,9	100,1
XI.....	99,8	98,0	99,5	102,7	99,8	100,0
XII.....	99,6	99,2	99,6	100,1	100,2	99,9
2009						
I.....	101,7	105,4	100,3	108,3	101,9	99,9
2008	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	102,5	112,2	101,7	102,9	109,0	107,4
II.....	102,8	114,4	101,6	105,2	109,2	107,0
III.....	102,5	113,9	101,3	105,2	108,3	106,5
IV.....	101,9	109,6	100,7	106,2	109,2	106,0
V.....	102,4	108,9	100,9	109,6	111,5	105,2
VI.....	102,2	109,0	100,7	109,6	111,1	104,7
VII.....	101,7	110,1	100,1	109,7	109,0	104,3
VIII.....	101,4	111,4	99,7	109,9	107,1	104,0
IX.....	102,0	111,7	100,3	110,4	106,2	103,7
X.....	102,4	108,2	101,0	110,4	105,1	103,4
XI.....	102,2	110,1	100,4	113,3	104,7	103,2
XII.....	102,7	110,9	100,9	113,4	105,1	102,9
2009						
I.....	103,0	106,9	100,5	120,0	102,8	102,4

Tabl. II. Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a 1813,4	1778,5	1702,2	1605,7	1525,6	1455,3	1422,9	1404,4	1376,6	1352,3	1398,5	1473,8
b 1634,4												
Stopa bezrobocia ¹ (w %)	a 11,5	11,3	10,9	10,3	9,8	9,4	9,2	9,1	8,9	8,8	9,1	9,5
b 10,5												
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a 5339	5363	5376	5382	5383	5383	5392	5391	5395	5397	5386	5353
b 5374												
Produkcja sprzedana przemysłu ² :												
poprzedni miesiąc=100	a 104,4	101,5	100,7	104,1	90,9	105,2	97,3	91,2	116,6	101,9	86,9	96,9
b 94,2												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 110,5	114,7	100,7	114,4	101,4	106,5	104,8	95,6	105,5	98,0	89,4	94,4
b 85,1												
Produkcja budowlano-montażowa ²												
poprzedni miesiąc=100	a 36,0	123,6	115,8	112,8	107,9	115,9	95,8	98,9	111,4	110,8	79,9	150,1
b 37,9												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 108,6	121,3	116,8	120,9	115,9	119,4	113,4	102,9	109,6	105,6	100,4	102,0
b 107,4												
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a 14640	25617	35408	49123	58844	69262	83874	94945	106543	122088	134802	165833
b 19541												
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100	a 100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
b 100,5												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
b 103,1												
grudzień poprzedniego roku=100	a 100,7	101,1	101,5	101,8	102,6	102,9	102,8	102,4	102,8	103,2	103,4	103,3
b 100,5												
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:												
poprzedni miesiąc=100	a 101,3	100,5	100,2	99,8	100,8	100,3	99,8	100,1	100,4	100,0	99,8	99,6
b 101,7												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 102,5	102,8	102,5	101,9	102,4	102,2	101,7	101,4	102,0	102,4	102,2	102,7
b 103,0												
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej												
poprzedni miesiąc=100	a 100,3	100,4	100,4	100,5	100,3	100,3	100,3	100,2	100,1	100,1	100,0	99,9
b 99,9												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 107,4	107,0	106,5	106,0	105,2	104,7	104,3	104,0	103,7	103,4	103,2	102,9
b 102,4												

¹ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ² Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2005 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto													
w sektorze przedsiębiorstw ¹ (w zł)	a	2975,54	3040,46	3152,96	3144,87	3076,14	3222,47	3234,96	3172,54	3176,84	3247,77	3326,94	3428,01
	b	3215,75											
poprzedni miesiąc=100	a	91,7	102,2	103,7	99,7	97,8	104,8	100,4	98,1	100,1	102,2	102,4	103,0
	b	93,8											
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	111,7	113,2	110,5	112,9	110,8	112,3	111,8	109,9	111,2	110,1	107,6	105,6
	b	108,1											
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto													
w sektorze przedsiębiorstw													
przeciętna miesięczna 2000=100	a	112,1	114,1	117,9	117,2	113,7	118,8	119,3	117,5	117,3	119,4	122,0	125,8
	b	117,4											
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ² – od początku roku (w %).....	a	.	.	5,9	.	.	6,0	.	.	5,7	.	.	.
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³ – od początku roku (w %)	a	.	.	4,6	.	.	4,9	.	.	4,5	.	.	.
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	4407,3	-136,6	1802,9	554,3	-1876,9	-3380,7	-2744,7	-317,4	-4224,6	-11485,3	-14972,8	-24590,5
	b	2914,4											
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
100 dolarów USA	a	245,37	243,05	228,16	218,52	219,04	216,94	206,74	219,26	234,97	269,80	292,09	297,15
	b	317,17											
100 euro	a	360,80	358,25	353,74	344,44	340,69	337,60	326,00	328,84	337,12	358,55	372,07	401,77
	b	421,81											
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł													
eksport	a	33458,3	35209,8	34093,1	37305,5	32507,8	33997,3	33573,4	29831,8	36303,9	36816,3	31235,2	25020,9
import	a	38909,5	41068,7	41731,8	43872,2	39472,3	41912,2	41231,6	36833,9	43281,7	44645,5	39285,1	33588,3
saldo	a	-5451,2	-5858,9	-7638,7	-6566,7	-6964,5	-7914,9	-7658,2	-7002,1	-6977,8	-7829,2	-8049,9	8567,4

¹ Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne. ² Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴ Dane tymczasowe.

Tabl. III. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB ^a			Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych			Produkcja przemysłowa ^{a,c}			Nowe zamówienia w przemyśle ^d			
				eksport	import	saldo														
	2008 ^d	2008		I-XI 2008				I-XI 2007	2008		XII 2007	2008		XII 2007	2008		XII 2007	2008		
		II kw ^b	III kw ^b						XI	XII		XI	XII		XI	XII		XI	XII	
	zmiana w % w ujęciu rocznym						w mld euro		w %			zmiana w % w ujęciu rocznym								
UE-27	1,4	1,7	0,8	.	.	.	.	6,8	7,3	7,4	3,2	2,8	2,2	1,6	-8,5	-11,8	8,1	-26,3	.	
Strefa euro - 16	.	1,5	0,7	.	.	.	.	7,2	7,9	8,0	3,1	2,1	1,6	1,7	-8,4	-12,0	2,3	-27,3	.	
Austria	1,9	2,1	1,4	4	5	-0,7	0,9	3,9	3,8	3,9	3,5	2,3	1,5	5,1	0,0	.	-0,2	-18,5	.	
Belgia	1,4	1,9	1,2	3	7	4,7	14,6	7,1	7,0	7,1	3,1	3,2	2,7	-1,1	-8,8	.	-1,5	-17,2	.	
Bułgaria	6,5	.	.	16	19	-9,3	-7,4	6,1	5,3	5,4	11,6	8,8	7,2	5,0	-6,8	-10,8	-10,1	-24,3	-15,5	
Cypr	3,7	4,0	3,5	7	16	-5,7	-4,8	3,8	4,0	4,2	3,7	3,1	1,8	4,5	0,0	.	.	.	.	
Dania	0,7	0,6	-1,3	7	7	3,2	2,8	3,3	4,1	4,5	2,4	2,8	2,4	-1,6	-7,5	-6,8	0,8	-30,6	-25,1	
Estonia	-1,3	-1,5	-3,7	5	-4	-2,3	-3,1	4,1	8,5	9,2	9,7	8,5	7,5	3,0	-17,4	-20,7	7,1	-15,4	-16,9	
Finlandia	2,4	2,2	1,4	1	5	3,7	5,9	6,5	6,5	6,5	1,9	3,5	3,4	2,6	-9,2	-15,6	.	.	.	
Francja	0,9	1,2	0,6	3	7	-64,2	-44,5	7,7	8,0	8,1	2,8	1,9	1,2	1,2	-10,5	-10,7	-4,2	-29,9	-20,6	
Grecja	3,1	3,6	3,1	0	-5	-33,2	-35,6	8,0	.	.	3,9	3,0	2,2	1,6	-9,4	-8,7	1,2	-14,8	-8,0	
Hiszpania	1,3	1,8	0,9	-1	-3	-84,2	-90,0	8,7	13,7	14,4	4,3	2,4	1,5	-2,3	-15,3	-19,6	-1,4	-33,6	-30,3	
Irlandia	-1,6	-0,7	0,1	-6	-7	25,6	26,3	4,7	7,9	8,2	3,2	2,1	.	4,2	0,3	-12,3	-5,4	5,2	-7,7	
Litwa	3,8	5,3	2,8	31	19	-4,4	-4,9	4,3	7,1	8,0	8,2	9,2	8,5	7,2	-7,0	-4,4	19,9	-16,1	-20,0	
Luksemburg	2,5	2,4	-0,0	6	8	-3,9	-3,4	4,1	4,6	4,8	4,3	2,0	0,7	0,4	-15,9	-17,7	-22,7	-7,7	.	
Łotwa	-0,8	-2,0	-3,7	15	-2	-3,7	-4,7	5,7	9,2	10,4	14,0	11,6	10,4	-5,0	-13,7	-14,2	9,5	11,2	-11,8	
Malta	2,4	3,6	2,5	-14	-8	-1,2	-1,2	5,9	5,8	5,7	3,1	4,9	5,0	.	.	.	.	.	.	
Niderlandy	2,3	3,3	1,7	8	10	38,0	38,5	2,8	2,8	2,8	1,6	1,9	1,7	9,3	-5,1	-9,5	2,2	-21,6	-31,1	
Niemcy	1,3	2,0	0,8	4	7	168,2	183,8	7,9	7,1	7,2	3,1	1,4	1,1	5,4	-7,2	-12,4	7,6	-28,5	-27,5	
Polska	4,8^{e)}	5,8	5,6	14	17	-22,3	-16,4	8,2	6,5	6,5	4,2	3,6	3,3	6,3	-5,8	-7,8	87,3	-12,5	-19,6	
Portugalia	0,5	0,7	0,6	2	8	-21,2	-17,5	7,7	7,8	7,9	2,7	1,4	0,8	-1,5	-7,2	-11,7	-4,7	-14,5	-11,1	
Republika Czeska	4,4	4,6	4,2	13	13	3,7	3,3	4,7	4,5	4,7	5,5	4,1	3,3	7,6	-13,1	-17,2	1,6	-30,2	-24,8	
Rumunia	8,5	.	.	16	13	-21,0	-19,5	6,2	.	.	6,7	6,8	6,4	-0,1	-8,3	-17,5	31,5	2,8	-9,0	
Słowacja	7,0	8,6	7,6	15	15	-1,2	-1,1	10,3	9,2	9,4	2,5	3,9	3,5	6,1	-7,2	-16,7	15,0	-18,5	-35,0	
Słowenia	4,4	4,7	3,5	7	11	-1,7	-0,8	4,6	4,3	4,3	5,7	2,9	1,8	-0,7	-12,0	-17,5	.	.	.	
Szwecja	1,0	0,7	0,3	3	4	10,5	11,8	5,9	7,0	7,1	2,5	2,4	2,1	1,3	-11,6	-18,4	0,1	-27,2	-25,1	
Węgry	1,7	1,5	0,5	7	7	0,1	0,0	7,8	8,2	8,5	7,4	4,1	3,4	6,2	-9,8	-23,3	10,5	-25,4	-37,2	
Wielka Brytania	0,7	1,7	0,3	-2	-5	-111,7	-125,0	5,0	6,2	.	2,1	4,1	.	-0,3	-8,4	-8,8	35,9	-25,6	-28,0	
Włochy	-0,0	-0,4	-1,1	3	4	-11,1	-7,6	6,4	.	.	2,8	2,7	2,4	-6,5	-10,1	-14,3	0,6	-27,2	-15,8	

^a Według PKD 2004/ NACE Rev. 1.1. ^b Dane wyrównane sezonowo. ^c Dane wyrównane dniami roboczymi. ^d Prognoza. ^e Dane wstępne.

Źródło: Eurostat – stan na 23.02.2009 r., GUS